

Vidékfejlesztési agrármérnöki

MSc

2025/2026

levelező tagozat

tantárgyi tematikák

Debrecen

Tartalomjegyzék

Gazdasági jog.....	3
Kutatásmódszertan.....	6
Térségi tervezés és programozás.....	9
Emberi erőforrás gazdálkodás.....	12
Számvitel vezetőknél.....	15
Vidék- és környezetpolitika.....	18
Vidékgazdaságtan.....	20
Kereskedelmi és logisztika ismeretek.....	22
Integrált területfejlesztés.....	25
Faluszociológia.....	28
Agrárgazdaságtan és agrárpolitika.....	30
Integrált településfejlesztés.....	33
Projektmenedzsment.....	36
Mezőgazdasági piacok gazdaságtana.....	39
Üzleti tanácsadás.....	43
Termelés-gazdaságtan.....	45
Mezőgazdasági ágazatok gazdaságtana.....	47
Alternatív gazdálkodás.....	50
Élelmiszerlánc-biztonsági ismeretek.....	52
Helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés.....	54
Agrárpolitikai programok elemzése.....	56
Vidékbiztonsági ismeretek.....	58
Közösségfejlesztés.....	60
Szaknyelv.....	63

A tantárgy neve:		magyarul:	Gazdasági jog			Kódja:	GT_MVIL009-17	
		angolul:	Economic Law					
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Helmecki András			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók az elsajátított ismeretek birtokában önállóan legyenek képesek felismerni a gazdasági események jogi vonatkozásait, eligazodjanak az egyes folyamatokat jogi szempontból elhatároló ismérveken, és ennek nyomán képesek legyenek a választott szakirányon belül olyan önálló munkavégzésre, aminek keretében az alapvető jogi kérdések megoldása során jogi szakember bevonása nélkül is képesek legyenek a döntéshozatalra és végrehajtásra.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a vidékfejlesztéssel rokon természet- és gazdaságtudományi területek fontosabb összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalmi rendszereket. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes saját álláspont kialakítására és annak vitában történő megvédésére általános társadalmi, agrárgazdasági, és speciális, a szakterülethez tartozó kérdésekben. - Képes a szakmai tevékenységével kapcsolatos jogszabályok önálló értelmezésére és alkalmazására. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gyakorlati tapasztalatai birtokában önállóan dönt meghatározott tervezési munkafolyamatok megvalósítási módjában, időzítését illetően - Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, irányítására. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A szerződéses és a vállalkozások joga.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A kiadott jegyzetből önálló tanulás, előadásokon a fontosabb témakörök elméleti magyarázata, órákon irányított gyakorlati feladatmegoldás.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A szóbeli vizsgáztatás értékelési szempontjai:</p> <p><i>elégtelen (1):</i> fogalmak ismeretének hiánya</p> <p><i>elégséges (2):</i> fogalmak általános, lényegi ismerete és helyes alkalmazása</p> <p><i>közepes (3):</i> fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, néhány fontos részletszabály ismerete az egyes jogintézményekhez</p> <p><i>jó (4):</i> fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok többségének ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez</p> <p><i>jeles (5):</i> fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez, összefüggések értelmezése</p>								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>tanszéklet (Kötelmi jog, Jogi személyek)</p> <p>2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Harmadik Könyv, Hatodik Könyv)</p>								

2006. évi V. törvény a cégeljárásról

Ajánlott szakirodalom:

Hatályos jogszabálysövegek: www.njt.hu, net.jogtar.hu

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog V/VI. (Kötelmi jog 1-2.), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 418 8)

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog VI/VI. (Kötelmi jog 3-6.), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 415 7)

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog II/VI. (A jogi személy), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 414 0)

Sárközy Tamás (szerk.): Gazdasági társaságok – Cégtörvény, Budapest (HVG-Orac) 2014 (ISBN 978 963 258 221 4)

tematika
A jog mint társadalmi norma. A jogviszony fogalma, alanyai, tárgya, szerkezete. A polgári jog alapelvei.
TE* a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
Kötelmi jog általános rész 1: alapfogalmak, kötelelem-keletkeztető tények, teljesítés, jognyilatkozatok, képviselő.
TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
Kötelmi jog általános rész 2: a szerződés általános szabályai. Érvénytelenségi és semmisségi okok. A szerződésszegés és jogkövetkezményei.
TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
Egyes szerződések 1: tulajdonátruházó és megbízási típusú szerződések.
TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
Egyes szerződések 2: megbízási típusú szerződések
TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
Egyes szerződések 3: vállalkozási típusú szerződések
TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
Egyes szerződések 4: használati szerződések
TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
Egyes szerződések 5: pénzügyi szerződések
TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
A jogi személyek általános szabályai.
TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
A gazdasági társaságok általános szabályai.
TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
Az egyes gazdasági társaságok 1: Közkereseti társaság.
TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
Az egyes gazdasági társaságok 2: Betéti társaság.
TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
Az egyes gazdasági társaságok 3: Korlátolt felelősségű társaság.
TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
Az egyes gazdasági társaságok 4: részvénytársaság.
TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
A gazdasági élet eljárásai.
TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Kutatásmódszertan				Kódja:	GT_MVIL001-17
		angolul:	Research methodology					
Felelős oktatási egység:								
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	0	Heti	10	gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Pergéné Szabó Enikő			beosztása:	ügyvivő-szakértő	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a hatékony irodalomkutatáshoz, a szakdolgozatok és a tudományos publikációk készítéséhez szükséges alapvető kompetenciákat. Ismerjék meg a hazai és nemzetközi gazdaságtudományi, üzleti, menedzsment, valamint a hozzájuk kapcsolódó határterületek szakadatbázisait és az open science irányelveit, lehetőségeit. Sajátítsák el a szabályos hivatkozás és idézés módszereit.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A hallgató birtokában lesz a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve problémamegoldási módszereinek. Az összegyűjtött és rendszerezett információkat mind a hagyományos, mind az online referenciakezelő szoftverek segítségével szabályosan hivatkozni tudja.</p> <p><i>Képesség:</i> Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes pontosan megfogalmazni azt a témát, amihez információt, irodalmat gyűjt. A kurzus elvégzése után képes lesz a feladat ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, egyszerűbb oksági összefüggéseket feltárni.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, új adatbázisok és keresési, elemzési technikák megismerésére.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan szervezi meg az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért szakmai, jogi és etikai felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A könyvtári információkeresés módszertana, online bibliográfiai adatbázisok, és online könyvtári katalógusok használatának elsajátítása. Keresési módszerek elsajátítása, RSS, és web2.0 lehetőségei. Open Science. Legális tartalmak a világhálón. A plágium fogalma. A szabályos hivatkozás és idézés módszereinek bemutatása, alkalmazása. Referenciakezelő szoftverek.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Projektoktatás, feladatmegoldások</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A kurzus gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegynek két összetevője van.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teszt – bemutatott adatbázisok használata 2. Előre egyeztetett tematika és paraméterek alapján készített projektmunka, ami 50 tételes szakirodalmi bibliográfiát tartalmaz. 								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Gyurgyák J. (2019): A tudományos írás: Útmutató szemináriumi értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak. Osiris, Budapest, 206 p. ISBN: 978-963-276-349-1</p>								
<p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>Ghuri, P.- Grønhaug, K. (2011): Kutatásmódszertan az üzleti tanulmányokban. Akadémiai Kiadó, Budapest, 294 p.</p>								

ISBN: 978-963-05-8978-9

Kovács K. (2013): [Kutatási és publikálási kézikönyv nemcsak közgazdászoknak](#). Akadémia, Budapest, 362 p. ISBN: 978 963 05 9373 1

Majoros P. (2011): [Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak avagy A kutatómódszertan alapjai](#).

Perfekt, Budapest, 332 p. ISBN: 978-963-394-803-3

Mason, J. (2005): [A kvalitatív kutatás](#). József Műhely, Budapest. 208 p. ISBN: 963-7052-07-0

Tematika
Bevezető óra: A kurzus célja, a DEENK szolgáltatásainak bemutatása. A hatékony információkeresés alapjai, információforrások, általános fogalmak.
TE: Tudás
Tudományos kutatás fogalmai, típusai. A kutatási terv. Kutatás-módszertani stratégiák
TE : Tudás
Szakirodalmi keresés kezdő lépései. Kutatási folyamat lépései. Keresési módszerek ismertetése,
TE: Alkalmazás
Bibliográfiai adatbázisok, teljes szövegű források és a Discovery szolgáltatások bemutatása. Tudománymetriai alapfogalmak bemutatása. Elektronikus források: e-könyvek; e-folyóiratok adatbázisai. Keresési technikák gyakorlása
TE Alkalmazás
Open Science. Legális tartalmak a világhálón
TE: Tudás
Szakirodalmi adatbázisok – keresési technikák Gyakorló feladatok
TE: Szintézis
A szóbeli előadások típusai és sajátosságai.
TE: Tudás
Zárthelyi dolgozat
TE: Értékelés
Kutatás-módszertani alapok. Kutatásetikai alapvetés. Publikálási etika
TE: Alkalmazás
Hivatkozások készítése. Referenz szoftverek használata a tudományos munkához I.
TE: Alkalmazás
Referenz szoftverek használata a tudományos munkához II.
TE: Alkalmazás
Gyakorlás - referenz szoftverek
TE: Értékelés
Zárthelyi dolgozat
TE: Értékelés
A félév összefoglalása, értékelés
TE: Értékelés

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Térségi tervezés és programozás				Kódja:	GT_MVIL018-17	
	angolul:	Regional Planning and Programming						
Felelős oktatási egység:		Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Horváth Péter		beosztás a:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a fejlesztéspolitika alap pillérének számító tervezési módszertant, annak gyakorlati működésének reprezentálását, milyen jelentőséggel bírnak a térségi adottságok, és hogyan lehet képes egy térség a tervezés és programozás révén bekerülni a fejlesztés politika fő áramlatába.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a tervezési és programozási alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a térségi tervezésben résztvevő szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a térségi tervezés területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.</p> <p><i>Attitűd:</i> - Nyitott a térségi tervezés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselőjére. - A térségi tervezési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra. - Befogadó mások véleménye, a tervezés ágazati, regionális, nemzeti és európai értékei iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Térségi tervezésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus keretén belül a hallgatók megismerkedhetnek a térségi tervezés komplex rendszerével. Az alapfogalmak, valamint a tervek kidolgozásának és történelmi fejlődésének ismertetése után a közösségi tervezés és a területi tervezés folyamatába tekinthetnek be a tanulók. A kurzus elmélyíti az ismereteket a tervezés nemzetgazdasági, a régiók komplex fejlesztési, nemzetközi kérdéseiben, továbbá tervezési módszereiben.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A képzés során előadások, illetve gyakorlati órák kerülnek megtartásra. Az előadások témakörei és tartalmi kellő elméleti alapot szolgálnak a gyakorlati követelmények teljesítéséhez. A gyakorlatok teljesítése után a hallgató képes lesz önállóan települési adatok feldolgozására és értékelésére. Fontosabb oktatási módszerek: előadás, tanulói kiselőadás, vita.</p>								
<p>Értékelés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Írásbeli kollokvium - Az aláírás feltétele a gyakorlati képzés követelményeinek a teljesítése: prezentáció és házi dolgozat 								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az előadások ppt anyagai - Tóth, T. - Káposzta, J. (szerk.) (2010): Térségi tervezés és programozás. Gödöllő 								
<p>Ajánlott szakirodalom:</p>								

	Előadás, gyakorlat
1. alkalom	A térségi tervezés és fejlesztés alapfogalmai
	A tervek kidolgozásának és történelmi fejlődésének általános alapelvei I.
	A tervek kidolgozásának és történelmi fejlődésének általános alapelvei II.
	Közösségi tervezés
	A területi tervezés folyamata I.
	A területi tervezés folyamata II.
	Az országos területi terv kidolgozásának általános elvei és metodikai kérdései
	A nemzetgazdasági ágazatok és a térségi tervezés összefüggései
	A régiók komplex fejlesztési tervének kidolgozásával kapcsolatos emeltszintű tervezési kérdések
	Térségi tervezés nemzetközi vonatkozású kérdései
	Térségi tervezést segítő komplex módszerek I.
	Térségi tervezést segítő komplex módszerek II.
	A prezentáció és a házi dolgozat témakörei és felépítései
2. alkalom	Hallgatói prezentációk

A tantárgy neve:	magyarul:	Emberi erőforrás gazdálkodás				Kódja:	GT_MVIL010-17	
	angolul:	Human resource management						
Felelős oktatási egység:		Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof.Dr. Dajnoki Krisztina			beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók értelmezzék az emberi erőforrás stratégiaformáló, értékteremtő és versenyképességet meghatározó szerepét, különös tekintettel az üzleti vállalkozások/közszolgálati szféra szervezeteire. Attekintést nyújt az emberrel, mint vállalati/szervezeti erőforrással kapcsolatos gondolkodás történeti változásairól, paradigmaváltásairól, ezek indítékairól és következményeiről. Bemutatja a stratégia különböző szintjeit és az emberierőforrás-gazdálkodási stratégiai rendszerek és módszerek közötti kapcsolatokat, kölcsönhatásokat, amely kiegészülve gyakorlati példákkal alkalmassá teszi a hallgatót a humán erőforrás gazdálkodás integrált rendszerének értelmezésére, konkrét szervezeti HR-stratégia kidolgozására, emberi erőforrás fejlesztési terv készítésére.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Mélyrehatóan ismeri az emberierőforrás-gazdálkodás feladatait és módszereit, a munkanélküliség és a szervezetek piaci alkalmazkodásának ok-okozati összefüggéseit, a munkaügyi kapcsolatok rendszerét. Átfogóan ismeri és érti a szervezetek működési jellemzőit, gazdasági és társadalmi szerepüket. Ismeri az erőforrások, a tényezők és jelenségek összefüggéseit, az erőforrások felhasználásának szabályait és törvényszerűségeit. Mélyrehatóan ismeri az emberi erőforrás gazdálkodással kapcsolatos tudományos eredményeket, a kutatás módszereit, a HR terület sajátosságait.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a szervezetek erőforrás gazdálkodási feladataiban szerepet vállalni, megszerzett szakmai tudását az elvárásoknak megfelelően felhasználni, a szervezet céljaival összefüggésben tervező, fejlesztő és támogató tevékenységeket folytatni a toborzás, kiválasztás, ösztönzés emberierőforrás-gazdálkodási területeken. Képes megérteni a szervezeti folyamatok természetét, külső-belső összefüggéseit, kapcsolatát az emberi erőforrás gazdálkodással. Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes HRM elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex humán erőforrás gazdálkodási problémák megoldására irányuló HR stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. Képes a szervezetekben az emberi erőforrással kapcsolatos problémák felismerésére, módszertani beazonosítására.</p> <p><i>Attitűd:</i> Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja. A HR folyamatok megértése során kritikus gondolkodás, az elemzésre törekvés jellemzi. Jellemzője az értékalapú megközelítés, amelynek középpontjában a munka, mint alkotó és kreatív tevékenység jelenik meg. Elkötelezett a minőségi munka iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel. Rendelkezik a folyamatos önképzés igényével, tudatosan keresi a szervezeti és egyéni tanulási formákat, belső motiváció alapján folyamatosan él a non-formális tanulás lehetőségével, ennek eredményeként szakmai érdeklődése elmélyül. A sikeres munka érdekében kezdeményezi új szervezeti egységek létrehozását, felelősségteljesen részt vesz azok működésében.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Az emberi erőforrás gazdálkodás befolyásoló tényezői; A vállalat piaci értékének összetevői, ezen belül a szellemi tőke elemei, hazai és nemzetközi trendek; Az EEG-rendszer tervezése, munkaerő tervezés; Munkakörelemzés, a munkaköri követelményprofil meghatározása; Kompetencia-modellek, kompetenciaprofil, a kompetenciák</p>								

átértékelődése; A munkaerő-ellátás meghatározó tényezői, az emberi erőforrás áramlás szervezeti megvalósítása, új trendek, irányzatok; Az új munkatárs beillesztése, karrier-tervezés a szervezetekben, humánerőforrás-csökkentések; Kompensáció – ösztönzés – javadalmazás, teljesítménymenedzsment; Stratégiai kényszerek és választási lehetőségek az emberi erőforrások fejlesztésében; Esélyegyenlőségi emberi erőforrás menedzsment (4EM) – a befogadó munkahelyi szemlélet

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Ismeretátadó interaktív előadás. A foglalkozásokon való részvétel a kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban rögzítettek szerint.

Értékelés:

Kollokvium (írásbeli vizsga)

Kötelező szakirodalom:

Dajnoki K. – Kun A. I.: Stratégiai emberi erőforrás menedzsment. Debreceni Egyetem, 2020. 130. p. ISBN 978-963-9822-76-4

Kun A. I. – Dajnoki K.: Stratégiai emberi erőforrás menedzsment – Munkafüzet, Debreceni Egyetem, 79 p. (2020) ISBN: 9789634902379

Dajnoki K. – Kun A. I.: Stratégiai emberi erőforrás menedzsment – Esettanulmány gyűjtemény. Debreceni Egyetem, 84 p. (2020) ISBN: 9789634902386

Poór J – Karoliny M.-né – Kovács I. É. – Illés B. Cs. (szerk.): A HR gyakorlata. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.

Karoliny M-né – Poór J. (szerk.): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2016.

ARMSTRONG, M. (2017): „ARMSTRONG’S HANDBOOK OF HUMAN RESOURCE MANAGEMENT PRACTICE” KOGAN PAGE PUBLISHERS, LONDON AND PHILADELPHIA, 738.P.

DESSLER, G. (2013): „HUMAN RESOURCE MANAGEMENT” PEARSON EDUCATION, PRENTICE HALL, 692.P.

+ előadás anyag

Ajánlott szakirodalom:

Poór J. – Karoliny M.-né – Berde Cs. – Takács S. (szerk.): Átalakuló emberi erőforrás menedzsment, Complex Kiadó, Budapest, 2012

POÓR J. – BÓDAY P. – KISPÁL-VITAY ZS. (szerk.): Trendek és tendenciák a kelet-európai emberierőforrás-menedzsmentben. Gondolat Kiadó, Budapest, 2011.

bontott tematika – 2 konzultáció	
1.	Bevezetés az emberi erőforrás gazdálkodásba – a HR szerepe, jelentősége, kihívások
	TE* A hallgató megismeri az emberi erőforrás gazdálkodás integrált rendszerét, a HR szerepét, a jövőbeli HR kihívásokat
	Változási trendek a nemzetközi emberi erőforrás menedzsmentben I.
	TE A hallgató megismeri a humán erőforrás gazdálkodás fejlődését nemzetközi környezetben, az Amerikai fejlődés sajátosságait, modelljeit
	Változási trendek a nemzetközi emberi erőforrás menedzsmentben II.
	TE A hallgató megismeri a humán erőforrás gazdálkodás fejlődését nemzetközi környezetben, az Távol-keleti, a nyugat-európai és a kelet-európai fejlődés sajátosságait
	Stratégiai emberi erőforrás menedzsment (SHRM)
	TE: A hallgató megismeri a stratégiai szemléletű emberi erőforrás menedzsment sajátosságait (kiváltó okok, fogalma, célja, alapelvei), a vezetés megújításának sajátosságait, a stratégiai vezetés modelljei, főbb ismérvei
	Emberi erőforrás stratégiák
	TE A hallgató megismeri a stratégia fogalma, a stratégiai menedzsment és EEM stratégiák összefüggéseit, az átfogó EEM stratégia főbb ismérvei, megközelítéseit
	Stratégiai HR tervezése, folyamata
	TE A hallgató megismeri A korszerű HR stratégia sajátosságait, a vállalati stratégiához kapcsolódó HR stratégiák típusait, a stratégiai tervezés folyamatát
	Az EEM tervezési rendszere nemzetközi környezetben
	TE A hallgató megismeri a munkaerő szükségletet előrejelzési lehetőségei, módszereit, a vezetői döntésre alapozott előrejelzéseket a belső és külső munkaerő-kínálat előrejelzését
15.	Munkakörök kialakítása – fejlődési tendenciák
	TE A hallgató megismeri a munkakör értékelés szisztematikus rendszerét, folyamatát, módszereit. Megismeri a munkakör tervezés módszereit, alternatív munkaidő rendszereit, valamint a munkakör értékelés módszereit, a Hay módszer sajátosságait, új irányait
	Az emberi erőforrások áramlása - hazai és nemzetközi kihívások
	TE: A hallgató megismeri a stratégiai emberi erőforrás ellátás fogalmát, folyamatát, főbb összetevőit, a szervezeti életciklus és az ellátási stratégia kapcsolatát, az emberi erőforrás ellátás tervezését, költségvonzatait, a toborzás forrásának azonosítását, tervezését, a beléptetés és szocializáció jelentőségét
	Az emberi erőforrások fejlesztése - hazai és nemzetközi kihívások
	TE A hallgató megismeri a fejlesztést meghatározó tendenciákat, a befolyásoló tényezőket, a vállalati személyzetfejlesztés modelljét, a személyzetfejlesztés nemzetközi sajátosságait
	Karriertervezés
	TE A hallgató megismeri a karriert meghatározó tényezőket, felfogásokat, karriertervezési rendszereket, a karriertervezés jelentőségét, folyamatát, a karrierterv és a fejlesztési terv közötti összefüggéseket
	Ösztönzésmenedzsment – ösztönzési rendszerek, bérezési alapelvek
	TE A hallgató megismeri az ösztönzési rendszerek célját, az ösztönzésmenedzsment fő elemeit, alapelveit, modelljét, a bérezési alapelveket és ösztönzési rendszereket
	Teljesítménymenedzsment - modellek, filozófiák, nemzetközi aspektusok
	TE A hallgató megismeri a teljesítményértékelés és teljesítménymenedzsment közötti különbséget, a TM ciklusát, a TM filozófiákat, a sikeres TM rendszer bevezetésének feltételeit
	Esélyegyenlőségi emberi erőforrás menedzsment (4EM) – a befogadó munkahelyi szemlélet
	TE: A hallgató megismeri a 4EM értelmezését, jelentőségét, speciális feladatait, a befogadó munkahely integrált folyamat ciklus modelljét

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Számvitel vezetőknek				Kódja:	GT_MVIL011-17
		angolul:	Accounting for Managers					
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. habil Orbán Ildikó		beosztása:	egyetemi docens	
A képzés célja								
<p>hogy a hallgatók megismerjék</p> <ul style="list-style-type: none"> - a beszámoló tartalmi és formai követelményeit, - az általános és a sajátos értékelési szabályokat, - a mérleg, az eredménykimutatás, a könyvvezetés szintetizált kapcsolatrendszerét, - a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés általános és sajátos elemeit - a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségeit. 								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A hallgató elsajátította a gazdaságtudomány, a számvitel fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket. Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokra túlnyúló kapcsolatrendszerét. Ismeri a gazdálkodásra ható tényezőket és azok befolyásolására használatos módszereket. A hallgató megismeri a számvitel alapfogalmait, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, az alapvető számviteli összefüggéseket, elsajátítja a számviteli gondolkodás alapjait. Ismeri a hazai és nemzetközi számviteli szabályokat, a gazdasági folyamatok számviteli megjelenítését.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A hallgató képes a munkaköri feladatok ellátásán túl a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. Gazdálkodási folyamatokban, projektekben vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli. A hallgató képessé válik a pénzügyi kimutatások összefüggéseinek értelmezésére, a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A hallgató innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében, nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A beszámoló tartalmi és formai követelményei, az általános és a sajátos értékelési szabályok, a mérleg, az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés általános és sajátos elemei, a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségei.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül. A kurzus anyagok (előadás és gyakorlat is) az elearning rendszeren keresztül érhetőek el. A gyakorlatokon, az előadáson elhangzott elméleti anyagokhoz kapcsolódó feladatok megoldására kerül sor, ezért az előadás anyagát ismerni kell. Követelmény, hogy a hallgatók a gyakorlatokon felkészülten jelenjenek meg.</p>								
Értékelés								
<p>A gyakorlati érdemjegy megszerzése során a hallgatóknak mind az elméleti, mind a gyakorlati tananyagból</p>								

elsajátított tudásukról számot kell adniuk. A szorgalmi időszakban elméleti részből írásban (teszt, esszé) formájában történik a számonkérés, majd ezt követően gyakorlati feladatsor megoldására kerül sor. Mindét vizsgarésznek minimálisan 60%-os eredménnyel kell rendelkeznie a sikeres vizsgához.

A gyakorlati jegy megszerzéséért írandó dolgozat értékelése (mindkét vizsgarész-elméleti gyakorlati- esetén, majd azok átlagát számolva):

Az elért pontszám (%-ok) alapján:

60% alatt: 1, elégtelen

60-69%: 2, elégséges

70-79%: 3, közepes

80-89%: 4, jó

90-100%: 5, jeles

Kötelező szakirodalom:

Konzultációk tananyagai és a <https://elearning.unideb.hu/course/view.php?id=1403> –ra feltett anyagok.

Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 1. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2004

Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 2. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001

Dr. Kozma András: Számviteli gyakorlatok I.

Ajánlott szakirodalom:

Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 2015

Sztanó Imre: A számvitel alapjai, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Részvénytársaság, Budapest, 2015

Horváth Katalin: Számvitel a gyakorlatban Saldo kiadó

Éva Katalin: Számvitelelemzés I-II.

Bartha Ágnes - Gellért Henriett – Madarasiné dr. Szirmai Andrea: Nemzetközi számviteli ismeretek, Perfekt, 2016

Lakatos – Kovács – Mohl – Rózsa – Szirmai: NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI

STANDARDOK elmélete és gyakorlata 2013. Magyarázatok és példák. MKVK

2000. évi C. törvény a számvitelről

Tematika	
5 óra	<p>A számvitel fogalma, célja. A vállalalkozási tevékenység tartalma és főbb sajátosságai, a termelési folyamat és kapcsolata a számvittel. A vállalkozó vagyona, fogalma, a vagyon kimutatása. A vállalkozó vagyona, a vagyon kimutatása. Az egyes mérleg sorok tartalma. . TE: Ismeri a számvitel fogalmát, célját és a vállalalkozási tevékenység tartalmát, a vagyont, és annak kimutatásának lehetőségeit. Ismeri a számviteli mérleg lényegét, tartalmát.</p>
5 óra	<p>Az eredmény fogalma, csoportosítása, kimutatása. Az eredménykimutatás és tartalma, típusai. A gazdasági műveletek és hatásuk a vagyonra. TE: Ismeri az eredménykimutatás lényegét, tartalmát. Az eredménykimutatás felépítését. Ismeri a gazdasági műveletek jellegzetességeit, és vagyonra gyakorolt hatásukat. Ismeri és összefüggéseiben vizsgálja a mérleg és az eredménykimutatás kapcsolatát</p>
5 óra	<p>A vállalalkozások számviteli információs rendszere. A számviteli munka szakaszai, számviteli bizonylatok, nyilvántartások. A számvitel, beszámolás hazai és nemzetközi szabályozása. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény. A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS-ek) rendszere. Az éves beszámolóra vonatkozó általános szabályok. Az éves beszámoló tartalma, részei. Az éves beszámoló adattartalma, szerkezeti felépítése. Kiegészítő Melléklet. Üzleti jelentés. Nyilvánosságra hozatal. Könyvvizsgálat. TE: Ismeri a vállalalkozások számviteli információs rendszerének lényegét, a számviteli munka szakaszait, és a számviteli bizonylatok fogalmát, kellékeit. Ismeri a különböző számviteli nyilvántartásokat, a kettős könyvvitel jellemzőit. Ismeri a számviteli szabályozás hazai és nemzetközi vonatkozásait. Ismeri az éves beszámoló tartalmát, részeit, képes azok összeállítására.</p>
5 óra	<p>A bekerülési érték fogalma, összetevői. Az értékcsökkenési fajtái, kiszámításuk, a leírás módja. Eszközök és források értékelése. Az adók szerepe a vállalati gazdálkodásban, számviteli megjelenítésük. TE: . Ismeri a bekerülési érték fogalmát, összetevőit, az értékcsökkenés fajtáit, kiszámításuk menetét, a leírás módját, az eszközök és források értékelésének lényegét. Ismeri az adók vállalati gazdálkodásban betöltött szerepét, számviteli megjelenítését.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vidék- és környezetpolitika				Kódja:	GT_MVIL012-17	
	angolul:	Rural and environmental policy						
Felelős oktatási egység:		Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Godáné Dr. Sörös Anett			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a vidék- és környezetpolitika rendszerének kialakulásával, a környezetpolitika szabályozóeszközeivel, illetve a feltételeket biztosító törvényi háttérrel. Ezenkívül célunk, hogy a hallgatók megismerjék a környezetpolitika legfontosabb uniós és nemzeti dokumentumainak, programjainak tartalmát.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.								
<i>Képesség:</i>								
Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az agrár- és vidékgazdasághoz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai, valamint társadalmi eseményekkel kapcsolatban.								
Képes a mérnöki munka során az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.								
<i>Attitűd:</i>								
Elkötelezett a környezetvédelem, a természetvédelem, az emberi egészség és a fenntartható vidékgazdaság iránt.								
Nytott a tudományos kutatás etikai szabályainak és normarendszerének betartása iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális vidékfejlesztési kérdések kidolgozásában, térgazdasági nézetek képviselésében.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A környezetvédelem alapjai								
A környezetpolitika szabályozása								
Fenntartható fejlődés								
Az EU környezetvédelmi akcióprogramjai								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A kialakult helyzet és járványügyi intézkedések miatt 2020. március 23-tól bizonytalan időre tantermen kívüli digitális oktatásra állunk át. Ennek megfelelően a tárgy tanulási módszere a következő lesz:								
- A tárgy során használt tan- és segédanyagok teljes körűen elérhetőek az Egyetem elearning rendszerében, a tantárgy neve alatt (a hallgatónak be kell iratkozni online a felületen a kurzusra, hogy lássa a feltöltött tartalmakat).								
- A tárgy alatt feltöltött anyagok közül a LEVELEZŐ tagozatra vonatkozó diasorokat, anyagokat kell majd használni.								

- A levelező oktatás időpontjában az oktató elérhető az elearning „Csevegés” felületének segítségével kérdések megválaszolása céljából.

A helyzet adottságaihoz igazodva biztatunk minden hallgatót a tananyagok önálló és lelkiismeretes elsajátítására.

Értékelés

Félévközben esettanulmány elkészítése és véde (prezentáció formájában), melyek egyben az aláírás feltételei is (minimum elégséges értékelés). Az írásbeli kollokvium érdemjegye.

Kötelező szakirodalom:

Varjú Viktor (2015): Környezetpolitika és/vagy területfejlesztés, Campus Dialóg Kiadó

Gombos Katalin-Sziebig Orsolya Johanna (2021): Az európai uniós környezetvédelmi szabályozás legújabb irányai, Ludovika Kiadó

Ajánlott szakirodalom:

Kerekes S. – Fogarassy Cs. (2006): Környezetgazdálkodás, fenntartható fejlődés. HEFOP – DE ATC AVK Debrecen.

Bándi Gy. (2004): Az Európai Unió környezetvédelmi szabályozása. Bp. Közgazdasági és Jogi Kiadó.

<http://www.kum.hu/eu/magyar/Kiadvanyok/korny.pdf>

Fekete J. Gy. (2011): Környezetstratégia, Digitális Tankönyvtár,

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0021_Kornyezetstragtegia/adatok.html

Tematika	
13.	<p>A környezetvédelem alapjai I. (alapfogalmak, globális és lokális környezeti problémák)</p> <p>A környezetvédelem alapjai II. (vízszennyezés, talajszennyezés)</p> <p>A környezetvédelem alapjai III. (hulladékgazdálkodás, zajártalmak)</p> <p>A környezetpolitika kialakulása, eszközei és szabályozása</p> <p>Az EU környezetpolitikájának intézményrendszere</p> <p>Az Európai Unió környezetvédelmi akcióprogramjai I.</p> <p>Az Európai Unió környezetvédelmi akcióprogramjai II.</p> <p>Fenntartható fejlődés, Az Európai Unió fenntartható fejlődési stratégiája</p> <p>Az agrár-környezetgazdálkodás szabályozása</p> <p>Vidékpolitika az Európai Unióban</p> <p>Nemzeti Vidékstratégia 2012-2020</p> <p>Kitekintés a következő költségvetési időszakra</p>
14.	<p>A hallgatói prezentációk előadása és értékelése</p> <p>TE</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vidékgazdaságtan				Kódja:	GT_MVIL014-17	
	angolul:	Rural Economy						
Felelős oktatási egység:		Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Horváth Péter		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja,								
<p>hogy a hallgatók megismerjék a vidékgazdaságok helyzetét, jellemzőit, erőforrásait, teljesítményét, versenyképességét, diverzifikálási lehetőségeit, valamint a fenntarthatóság gyakorlati megvalósítási lehetőségeit.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás: A hallgató</i></p> <p>részletesen megismeri a vidékfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékmeztartó és fejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait,</p> <p>megismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárgazdaság viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.</p> <p><i>Képesség: A hallgató</i></p> <p>képes saját álláspont kialakítására és annak vitában történő megvédésére általános társadalmi, agrárgazdasági, és speciális, a szakterülethez tartozó kérdésekben.</p> <p><i>Attitűd: A hallgató</i></p> <p>elkötelezett a környezetvédelem, a természetvédelem, az emberi egészség és a fenntartható vidékgazdaság iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség: A hallgató</i></p> <p>nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális vidékfejlesztési kérdések kidolgozásában, térgazdasági nézetek képviselésében.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Vidékgazdaságtan fogalma, jellemzői; A vidékgazdaság erőforrásai, teljesítménye; A vidékgazdaság diverzifikálási lehetőségei; Ökofalvak helyzete és lehetőségei</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Aláírás feltétele: egy vidéki település erőforrásainak feltárása, fejlesztési lehetőségek elemzése előzetes, helyszíni adatgyűjtés alapján, az eredmények prezentálása házidolgozat és kiselőadás formájában; továbbá egy külföldi vidéki település fenntarthatósági vizsgálata kiselőadás keretén belül idegen nyelvű források alapján. Zárthelyi dolgozat megírása.</p>								
Értékelés								
<p>Megajánlott jegy a házi dolgozat, a kiselőadások és a zárthelyi dolgozat eredményei alapján. Egyébként írásbeli kollokvium. Érvényes kollokviumi jegyet csak az szerezhethet, aki határidőre leadja a házi dolgozatot, megtartja a kiselőadásokat és megírja a zárthelyi dolgozatot.</p>								
Kötelező szakirodalom:								
<p>A tantárgy előadásain elhangzott anyagok</p> <p>Fehér A.: A vidékgazdaság és a mezőgazdaság. Agroiinform Kiadó, Budapest, 2005.</p> <p>Marselek S. – Magda R.: Vidékgazdaságtan I-II. Szaktudáskiadó Ház, Budapest, 2010</p> <p>Nemzeti Vidékstratégia 2012-2020, Vidékfejlesztési Minisztérium</p>								
Ajánlott szakirodalom:								
<p>Szabó B.: Vidéki gazdaságok ökonómiája. Egyetemi jegyzet. DE-ATC-AVK, 2004.</p> <p>Székelyhídi T.: Alternatív vidéki vállalkozások szervezése. Szaktudás Kiadóház, Budapest, 2003.</p> <p>OECD Regional Typology: https://www.oecd.org/cfe/regional-policy/OECD_regional_typology_Nov2012.pdf</p> <p>European Charter for Rural Areas: https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/X2H-Xref-ViewHTML.asp?FileID=7441&lang=en</p> <p>The Cork Declaration, 1996: http://www.terport.hu/webfm_send/545</p> <p>Cork Declaration 2.0, 2016: http://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/events/2016/rural-development/cork-declaration-2-0_en.pdf</p>								

részletes tematika
A vidék fogalma, a vidékfejlesztés alapkérdései, a vidékgazdaság jellemzői, lehatárolása
TE*: A hallgató részletesen megismeri a vidékfejlesztés működését, sajátosságait és a sajátosságok okait.
Erőforrások a vidékgazdaságban
A vidékgazdaság struktúrája, külső kapcsolatai
TE: A hallgató megismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.
A vidékgazdaság kialakulását befolyásoló hazai térfolyamatok
A vidékgazdaság teljesítménye, versenyképessége
TE*: A hallgató részletesen megismeri a vidékfejlesztés működését, sajátosságait és a sajátosságok okait.
A mezőgazdaság szerepe a vidékgazdaságban, a CAP és a vidékfejlesztés 2014-2020 között
Nemzeti Vidékstratégia
TE: A hallgató megismeri a vidékgazdaság és az agrárágazat viszonyát.
A Vidékfejlesztési Program 2014-2020
A vadgazdálkodás szerepe a vidékgazdaságban.
TE: A hallgató megismeri a vidékgazdaság és az agrárágazat viszonyát, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.
A vidékgazdaság diverzifikációja: turizmus és vidékgazdaság
TE: A hallgató megismeri a vidékgazdaság és a társadalom viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét.
A vidékgazdaság diverzifikációja: az agrártermelők szerepe a turisztikai szolgáltatások bővítésében (falusi- és agroturizmus)
TE: A hallgató megismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.
A falusi és agroturizmus helyzete az Észak-alföldi régióban
A népességmegtartó képesség vizsgálata.
TE: A hallgató megismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.
A vidékgazdaság fenntarthatósági vizsgálata ökofalvak esetén, ökofalvak helyzete, lehetőségei.
TE: A hallgató elkötelezettséget vállal a környezetvédelem, a természetvédelem, az emberi egészség és a fenntartható vidékgazdaság iránt.
Vidéki települések erőforrás elemzése
TE: A hallgató képes saját álláspont kialakítására és annak vitában történő megvédésére általános társadalmi, agrárgazdasági, és speciális, a szakterülethez tartozó kérdésekben.
Vidéki települések fenntarthatósági vizsgálata
TE: A hallgató elkötelezettséget vállal a környezetvédelem, a természetvédelem, az emberi egészség és a fenntartható vidékgazdaság iránt.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Kereskedelmi és logisztika ismeretek				Kódja:	GT_MVIL024-17
		angolul:	Commerce and logistics					
Felelős oktatási egység:		Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Gál Tímea			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a folyamatszmlélet megjelenését és érvényesülését a kiterjedt üzleti rendszerek tanulmányozásán keresztül. Így elsajátítsák a lánc szemléletet és a hálózatok kiemelt területen történő működését. Megtanulják a főbb befolyásoló területek működését és az ezekhez köthető rendszerek kereteit, elvárásait. A kereskedelem és az anyagáramlás kapcsolatrendszerét, működését és az információáramlás mikéntjét, illeszkedését megértse.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Alapvető fogalmak ismerete és helyes használata. A szakterületet jellemző folyamatok ismerete és felismerése. Értékelő elemzése a beszerzés, disztribúció, raktározás alapelemeinek, továbbá az áruszállítás menedzsmentfolyamatainak elemzése. Birtokában van a legalapvetőbb kereskedelmi és logisztikai feladatok megvalósításához szükséges információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereknek. Kapcsolódik mindehhez az aktuális digitális eszközök alkalmazásának állapota, főbb jellemzőinek ismerete. Felismeri a digitalizáció adta lehetőségekre támaszkodva a lehetséges vagy szükséges fejlesztési pontokat.</p> <p><i>Képesség:</i> Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjti, rendszerezi; egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le. Képes szállítmányozási döntéselemzési eszközök alapjainak alkalmazása pl.: szállítmányozási modell. Előrejelzésre idősoros módszerek alapján. Képesek lesznek a vertikális rendszerekben gondolkodni, azok kapcsolódását és egymásra épülését felvázolni. Ugyanakkor egy bonyolult üzleti rendszer részére bontását és leírását, a főbb szereplők és tényezők azonosítását is meg tudják valósítani.</p> <p><i>Attitűd:</i> A hallgató olyan attitűdfejlődésen menjen keresztül, ami pozitív hozzáállást alakít ki a logisztika, mint szakterület és a kereskedelem integrált szemléletével, megjelenésével kapcsolatban. A hallgatóság sikerként értékeli, hogy képes az ismeretek alkalmazására, kombinálására. Értékelvárásokat tud kifejezni és ehhez hasonlítani saját munkáját. Törekedni fog tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A tárgy fejleszti a hallgató logikai képességét, összefüggés értelmező képességét, ami fejleszti az autonóm felelősségvállaló képességet. A hallgató képes lesz autonóm módon értékelni szakmai környezetét, feladatait. Növekszik objektív döntési autonómia képessége is. Megérti a felelősség vállalás szükségességét munkájáért, döntéseiért. Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni. Ugyanakkor munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei A kereskedelem, az ellátási lánc és a logisztika kapcsolatrendszere; A kiskereskedelem szerepe, működése; A beszerzés, a működés, és az elosztás; Technológiai trendek az ellátási láncban; Kockázat menedzsment; Kollaboráció és kapcsolatok a B2B rendszerekben; Szabályozás, biztonság és minőség; Nemzetközi ellátási láncok kihívásai.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadáson frontális oktatási mód, itt PowerPoint alkalmazása és egy-egy témát aktuálisan tárgyaló anyagok, cikkek kerülnek kiadásra, tanulmányozásra. A gyakorlatokon esettanulmányok, valós példák kerülnek megismerésre, közösen történő feldolgozásra.</p>								
<p>Értékelés A kollokviumi jegyet a vizsgaidőszakban tett írásbeli vizsga érdemjegye adja.</p>								

Az előadást és a gyakorlatokat rendszeresen látogatók (2/3) és aktívan részt vevők megajánlott jegyet kaphatnak a félév végén a szorgalmi időszakban megírt dolgozat alapján.

Kötelező szakirodalom:

Dani, S. (2015): Food supply chain management and logistics. pp 260, KoganPage, ISBN: 9780 7494 7364 8

Ajánlott szakirodalom:

Deloitte (2013): The food value chain: a challenge for the next century. Deloitte Touche Tohmatsu, London.

Gradl, C. et al. (2012): Growing business with small-holders: a guide to inclusive agribusiness. German Federal Ministry For Economic Cooperation and Development, Bonn, Germany.

részletes tematika
Bevezetés a kereskedelembe
TE*az aktuális kereskedelmi környezet (nemzetközi, uniós, helyi sajátosságok) megismerése
Ellátási lánc menedzsment és logisztika alapjai
TE láncszemlélet és az anyag- és információáramlás kapcsolatának ismerete
Logisztika
TE logisztikai rendszerek és megoldások ismerete
A kiskereskedelem szerepe, működése
TE: alapvetések elsajátítása a kiskereskedelem működéséről, helyéről, és elvárásairól; hiedelmek eloszlata
Beszállítói szervezetek működése
TE: termelés és gyártás működésének tisztázása a beszállítói szerep fényében, az elvárásoknak való megfelelés igényével
Beszerezés menedzsment
TE: beszállítókkal szembeni igények megfogalmazására képes
Technológiai trendek az ellátási láncokban
TE: a főbb trendeket ismeri
Kockázat menedzsment
TE; elsajátítva a főbb kockázati tényezők és azok kezelésének lehetőségei
Szabályozók és minőség
TE: a kritikus szabályok, és azok betartásának oka és igénye megismerésre kerül
Kollaboráció az üzleti kapcsolatokban
TE: az együttműködést és a kapcsolatokat befolyásoló tényezők megismerése
Élelmezésbiztonság és jövőbeni kihívások
TE: a kereskedelem és a logisztika jövőbeni kihívásainak megismerése
A nemzetközi ellátási láncok kihívásai
TE: kihívások megismerése
Logisztikai teljesítmény
TE: a teljesítmény mutatóinak ismerete és mérésük
Fenntarthatóság az ellátási láncokban
TE: a fenntarthatóság szemléletének megjelenése és elfogadása az ellátási láncok működtetésében

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Integrált területfejlesztés				Kódja:		
	angolul:	Integrated Regional Development						
Felelős oktatási egység:		Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Horváth Péter			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	-			beosztása:	-	
A kurzus célja,								
<p>hogyan a hallgatók megismerjék a területfejlesztés hazai helyzetét, a regionális politika nemzetközi helyzetét, a területi fejlettség mérési lehetőségeit, a területfejlesztés intézményrendszerét, a területfejlesztési tervdokumentumokat, a területfejlesztési programokat, a területi tervezés módszereit.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás: A hallgató</i> részletesen megismeri a területfejlesztés működésének sajátosságait és a sajátosságok okait.</p> <p><i>Képesség: A hallgató</i> képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az agrár- és vidékgazdasághoz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai, valamint társadalmi eseményekkel kapcsolatban, képes a szakmai ismeretek szintetizálására.</p> <p><i>Attitűd: A hallgató</i> együttműködési szándékkal közeledik a vidékfejlesztés összefoglaló és részletezett problémaköreinek megértéséhez és hiteles közvetítéséhez.</p> <p><i>Autonómia és felelősség: A hallgató</i> nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális vidékfejlesztési kérdések kidolgozásában, térgazdasági nézetek képviselésében</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A területfejlesztés fogalma, hazai jellemzői, A regionális politika helyzete, fejlődése, A területi fejlettség mérése; A területfejlesztési programok jellemzői.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Aláírás feltétele: az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) egyes fejezeteinek önálló feldolgozása, valamint adatgyűjtés, egy adott település/járás fejlettségének a meghatározása, elemzése, értékelése, az eredmények prezentálása házidolgozat formájában. Zárthelyi dolgozat megírása.								
Értékelés								
Megajánlott jegy a házi dolgozat és a zárthelyi dolgozat eredményei alapján. Egyébként írásbeli kollokvium. Érvényes kollokviumi jegyet csak az szerezhethet, aki határidőre leadja a házi dolgozatot, megtartja a kiselőadásokat és megírja a zárthelyi dolgozatot.								
Kötelező szakirodalom:								
A tantárgy előadásain elhangzott anyagok Nemzeti fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió. Nemzetgazdasági Minisztérium, Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal, Budapest, 2013								
Ajánlott szakirodalom:								
Baranyi B. (2013): Integrált területfejlesztés. Elméleti jegyzet. DE AGTC Debrecen Baranyi B. – Nagy J. (szerk.) (2006): Területfejlesztés, agrárium és regionalitás Magyarországon. DE-MTA RKK, Debrecen Horváth Gy. (szerk.) (2006): Régiók és települések versenyképessége. MTA RKK Pécs Nemes Nagy J. (szerk.) (2005): Régiók távolról és közelről. ELTE Budapest Rácz Sz. (szerk.) (2006): Regionális átalakulás a Kárpát-medencében. MRTT, Pécs Rechnitzer J. – Smahó M. (2011): Területi politika. Akadémiai Kiadó, Budapest Faluváros régió – területfejlesztési és területrendezési szakmai folyóirat								

Statisztikai szemle – a KSH tudományos folyóirata

Tér és társadalom – Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont

Regionális Kutatások Intézetének folyóirata

tematika
A területfejlesztés fogalmi kérdései
TE*: A hallgató részletesen megismeri a területfejlesztés működésének sajátosságait és a sajátosságok okait.
A területfejlesztés története, fejlődése hazánkban
TE: A hallgató részletesen megismeri a területfejlesztés működésének sajátosságait és a sajátosságok okait.
Régiók, regionalizmus, regionális jelenségek, járások
TE: A hallgató részletesen megismeri a területfejlesztés működésének sajátosságait és a sajátosságok okait.
Területi fejlettség mérése
TE: A hallgató együttműködési szándékkal közeledik a vidékfejlesztés összefoglaló és részletezett problémaköreinek megértéséhez és hiteles közvetítéséhez.
Az Európai Unió regionális politikája
TE: A hallgató részletesen megismeri a területfejlesztés működésének sajátosságait és a sajátosságok okait.
Európa 2020 stratégia
A 2014-2020. programozási időszak támogatási prioritásai, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
TE: A hallgató képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az agrár- és vidékgazdasághoz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai, valamint társadalmi eseményekkel kapcsolatban.
A területfejlesztés forrásai, tervdokumentumai
TE: A hallgató részletesen megismeri a területfejlesztés működésének sajátosságait és a sajátosságok okait.
A területfejlesztés jogi háttere, intézményrendszere
TE: A hallgató részletesen megismeri a területfejlesztés működésének sajátosságait és a sajátosságok okait.
Területfejlesztési programok, a területi tervezés módszerei
TE: a hallgató nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális vidékfejlesztési kérdések kidolgozásában, térgazdasági nézetek képviselésében
Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió értékelése
TE: a hallgató képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az agrár- és vidékgazdasághoz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai, valamint társadalmi eseményekkel kapcsolatban.

A tantárgy neve:	magyarul:	Faluszociológia				Kódja:	GT_MVIL002-17	
	angolul:	Village sociology						
Felelős oktatási egység:		Sportgazdasági- és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szabados György Norbert			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a falu, mint településtípus sajátosságaival, történetével, társadalmával, problematikájával, és a kapcsolódó tudományos sajátosságokkal, kutatásokkal.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás</i> Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárgazdaság viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes saját álláspont kialakítására és annak vitában történő megvédésére általános társadalmi, agrárgazdasági, és speciális, a szakterülethez tartozó kérdésekben.</p> <p><i>Attitűd:</i> Ismeri és vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek a térgazdaság sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Gyakorlati tapasztalatai birtokában önállóan dönt meghatározott tervezési munkafolyamatok megvalósítási módjában, időzítését illetően.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
(1) Követelmények-Szociológia és a társadalomtudományok (2) Vidék, falu, város (3) A falukutatás (4) A tanya								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A tárgy keretében előadások vannak, majd ezek, illetve a kiadott szakirodalom alapján a hallgató a számonkérésre önállóan készül fel.								
Értékelés								
A tárgy követelménye kollokvium, melyet a hallgató beadandó dolgozat (települési monográfia készítése) alapján teljesít.								
Kötelező szakirodalom:								
Fűrj Z. (2003): Az építés és a szabadság ott kezdődik, ahol a világ nem paraszt. Szöveggyűjtemény agrár- és faluszociológia tanulmányozásához. Debreceni Egyetem ATC AVK, Debrecen.								
Beluszky P. (2003): Magyarország településföldrajza. Általános rész. Dialóg-Campus, Budapest.								
Kiss Z. L. (2019): Bevezetés a szociológiába. Dialóg Campus Kiadó, Budapest.								
Kovách I. (2016): Földek és emberek. Földhasználók és földhasználati módok Magyarországon. Debreceni Egyetemi Kiadó, Budapest.								
Juhász A. (2018): A dél-alföldi tanyavilág. Nap Kiadó, Budapest.								
Ajánlott szakirodalom:								
Erdei F. (1940):: Magyar falu. Athenaeum Kiadó, Budapest.								
Neményi Á. (2008): Faluszociológia. Múlt, jelen, jövő. Abel Kiadó.								
Dr. Hantó Zs (1998): Faluszociológia, . KVIF jegyzet ,Budapest.								

tematika	
1.	(1) Követelmények-Szociológia és a társadalomtudományok (2) Vidék, falu, város. TE* A hallgatók az előadások legfontosabb ismereteit sajátítják el.
3.	(3)A falukutatás (4) A tanya TE- A hallgatók az előadások legfontosabb ismereteit sajátítják el.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Agrárgazdaságtan és agrárpolitika				Kódja:	GT_MVIL005-17	
	angolul:	Agricultural economic and agricultural policy						
Felelős oktatási egység:		Ökonómia Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		--				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fróna Dániel			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók ismerjék az agrárpolitika szerepét a gazdaságpolitikák között. Információt szerezzenek a nemzetközi agrárpolitikák összefüggéseiről, ismerjék meg az agrárpolitika helyét, kialakult intézményrendszerét. Ismerjék a termékpálya szereplőit és a fontosabb termékek világpiaci kilátásait.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tisztában van azzal, hogy a primer szektorban előállított termékek az élelmiszerlánc részét képezik, ezzel kapcsolatban tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait. - Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági folyamatokat. - Ismeri az agrárpolitika és a szakpolitikák (támogatási, adózási stb.) alapvető funkcióit és összefüggéseit. - Tisztában van a K+F+I tevékenység betöltött szerepével. - Rendelkezik az ágazatok problémáinak azonosításához szükséges ismeretekkel és a releváns információgyűjtés, elemzés és problémamegoldás módszereivel. 								
<p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Az ágazatok területén képes a termelést előkészítő és szolgáltató eljárások megtervezésére, lebonyolítására, az erőforrások szakszerű elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten. - Képes az egyes ágazati szakmai problémák megfogalmazására, a várható trendek felismerésére, önálló szakmai álláspont kialakítására, és annak megvédésére a viták során. - Képes az agrárgazdaság szereplőinek viselkedését, az agrárium intézményi hátterének formális és informális kapcsolatrendszerét értelmezni, és azt munkája során felhasználni. - Képes a szakterületre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes elemzésre, alapvető összefüggések feltárására, önálló következtetések levonására. Szakmai irányítás mellett képes kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő közvetlen irányítására. 								
<p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. 								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje a mezőgazdaság nemzetgazdaságban betöltött szerepét, nem csak hagyományos értelemben, hanem az agribusiness és a többfunkciós mezőgazdaság megközelítésében is. A tárgyalt témaköröket nemzetközi kitekintésben is el tudja helyezni, a képzés során szerezzék meg az alapfogalmak használatának készségét. Rendelkezzenek azokkal az információkkal az EU-ról, amelyek segítik őket jövőjük építésében. Ismerjék meg az agrárpolitikának az integrációban kezdetektől betöltött szerepét, információt nyerjenek a nemzetközi agrárpiacról, elméleti hátteréről. Tájékozódjanak a környezetpolitika tényéréséről, alapelveiről, mely tudás alapja lehet a környezettudatos gondolkodás formálásának.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások interaktív voltából kifolyólag a hallgatók folyamatosan be vannak vonva az előadásba, ezzel is fejlesztve készségeiket. Az előadások keretén belül neves, kutatóintézetből érkező vendégelőadók szélesítik a látókörüket a hallgatóknak.

Értékelés

A vizsgakérdéseket minden témakör végén megkapják a hallgatók. Az előadás anyagok a hozzájuk tartozó írásos anyagokkal együtt a hallgatók rendelkezésére van bocsájtva. Félév folyamán pedig a tételsor is kiadásra kerül, melynek részletes átbeszélése az előadás keretein belül történik.

A vizsga szóban történik. A hallgatók tételhúzást követően röviden kifejtik a tételt majd szóban számot adnak tudásukról. Ha a hallgató az „A” vizsgát nem tudta teljesíteni. „B” és „C” vizsgára jöhet, az egész éves anyagot átfogó szóbeli felelet alapján kerül értékelésre eredménye.

Kötelező szakirodalom:

Mizik Tamás (szerk.) (2017): Agrárgazdaságtan II. – Az agrárfejlesztés mikro- és makroökonómiája. Akadémia Kiadó, ISBN: 978 963 05 9908 5, 446 p.

Fertő Imre - Mizik Tamás (szerk.) (2016): Agrárgazdaságtan I. - Mezőgazdasági árak és piacok, 334 p. ISBN: 978 630597272

Joachim von Braun, Volker ter Meulen, Dag Lorents Aksnes, Tim Benton, Alberto Garrido, Charles Godfray, Anne-Marie Hermansson, Sander Janssen, Christian Jung, Pavel Krasilnikov, Aifric O’Sullivan, Jozsef Popp, Angelika Schnieke, Barbara Wroblewska, Claudia Canales, Robin Fears – Robin Fears (szerk.) (2018): Opportunities and challenges for research on food and nutrition security and agriculture in Europe. Halle: EASAC Secretariat, 2017. 72 p. (34., EASAC policy report 34;(ISBN:978-3-8047-3811-9)

Kiss Judit (2002): A magyar mezőgazdaság világgazdasági mozgástere. Kiadó: Akadémiai kiadó. ISBN 963 05 7900 6

Dudits Dénes (szerk.): Zöld géntechnológia és agrárinnováció. Kiadó: Winter Nyomda Kft. Szeged ISBN: 978 963 06 7742 4

Popp J. – Potori N – Udovecz G. – Csikai M. (szerk.) (2008): A versenyelőnyek javításának lehetőségei a magyar élelmiszer-gazdaságban. Alapanyag-termelő vagy nagyobb hozzáadott-értékű terméket előállító ország leszünk? Kiadó: Magyar Agrárkamara. Szaktudás Kiadó Ház Budapest, 2008, 164 p. ISBN: 978-963-9935-03-7

Ajánlott szakirodalom:

Krijn J. Poppe; Catherine Termeer, Maja Slingerland (editors) (2009): Transitions toward sustainable agriculture and food chains in peri-urban areas. Wageningen Academic Publishers

Témakörök szerint bontott tematika
Bevezetés, alapfogalmak ismertetése
TE: Megismeri a termékpálya egyes szintjeihez tartozó fogalmakat és azok jellemzőit.
A mezőgazdaság szerepe a globális világban
TE Megismeri a mezőgazdaság teljesítményét az egyes nemzetgazdasági mutatók alapján és összehasonlítást tud majd tenni EU és globális viszonylatban.
A mezőgazdasági közgazdasági összefüggései
TE Megismeri a piac működését, keresleti és kínálati viszonyait.
Az árképzés alapjai
TE: Megismeri mit jelent, és mit tartalmaz maga a fogalom. Ismeretanyagot szerez az árképzés szempontjairól, azaz egy termék megfelelő árának meghatározásáról.
A mezőgazdasági árak változásai
TE: Megismeri milyen tényezők befolyásolják a mezőgazdasági árakat.
Agrárfinanszírozás
TE: Megismeri a mezőgazdaság finanszírozási formáit.
Piaci kapcsolatok a mezőgazdaságban
TE: Ismertetésre kerül a piaci alkuerő az élelmiszerlánc szereplői között
Élelmiszer-kereskedelem
TE: Megismeri az élelmiszer-kiskereskedelem és nagykereskedelem jellemzői
Globális élelmezés-, energia- és környezet-biztonság összefüggései
TE: Megismeri milyen kihívásokkal kell szembenéznie az élelmiszergazdaságnak a jövőt illetően.
Precíziós gazdálkodás a mezőgazdaságban
TE: Ismeretanyagot kap a precíziós mezőgazdaság legfontosabb jellemzőiről.
Bioüzemanyagok, új generációs bioüzemanyagok
TE: Megismeri az energetikához kapcsolódó fontosabb területeket.
Közös Agrárpolitika (KAP) múltja, jelene és jövője
TE: Megismeri a KAP működését, főbb változásait, jövőbeli célokat.
Világkereskedelmi Szervezet (WTO)
TE: Megismeri a WTO működését, szabályozását.
Összefoglalás
TE: A félév során elhangzott előadások szintetizálása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Integrált településfejlesztés			Kódja:		
		angolul:	Integrated settlement development					
Felelős oktatási egység:		Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Horváth Péter		beosztás:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztás:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a lakóközösségek kialakulását, a térszerkezeti folyamatokat, a helyi társadalmakat, Magyarország törekvéseit, az EU térképen való elhelyezkedését régiószinten, a helyi, regionális charták történeti fejlődését, a településfejlesztés alapelveit, jövőképét.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a településfejlesztési alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a településfejlesztésben résztvevő szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a településfejlesztés területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nyitott a településfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselőjére. - Településfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra. - Befogadó mások véleménye, a vidék- és településfejlesztés ágazati, regionális, nemzeti és európai értékei iránt. <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Településfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus keretén belül a hallgatók megismerkedhetnek a települések kialakulásával, osztályozásukkal, a városok és a falvak sajátosságaival. A képzés második felében a települések gyakorlati működésébe nyerhetnek betekintést a tanulók, elmélyíthetik ismereteiket a hazai településfejlesztés és üzemeltetés, településrendezés és településmarketing témakörökben.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A képzés során előadások kerülnek megtartásra. Fontosabb oktatási módszerek: előadás, vita, szemléltetés, kérdések</p>								
<p>Értékelés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Írásbeli kollokvium, illetve a megajánlott jegy feltétele, a két darab évközi zárthelyi dolgozat megírása. A dolgozatok min. 60%-os teljesítése esetén adható megajánlott jegy. 								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az előadások ppt anyagai - Kőszegfalvi György, Loydl Tamás (2001): Településfejlesztés, ELTE Eötvös kiadó, Budapest - László Mária, Pap Norbert (2007): Bevezetés a terület- és településfejlesztésbe, Lomart kiadó, Pécs 								

- Kovács Zoltán (2007): Néesség- és településföldrajz, ELTE Eötvös kiadó, Budapest

Ajánlott szakirodalom:

- Rechnitzer János (2007): Település és fejlesztés, KSZK ROP 3.1.1. Programigazgatóság, Budapest
- Folyóiratfigyelés: Falu – Város – Régió, A falu, Területi Statisztika

	Tematika
1. alkalom	A település fogalma, a települések osztályozása, a települések fejlődésének hatótényezői,
	A településhierarchia
	A város fogalma, várostípusok
	Az urbanizáció fogalma, értelmezése, az urbanizáció története
	A falusi települések jellemzői, a szórványtelepülések földrajzi jellemzői
2. alkalom	A településrendszer fejlődésének folyamata Magyarországon
	Tervezéselmélet
	A településfejlesztés cél- és eszközrendszere
	Településrendezés
	Településmarketing
	Fenntartható fejlődés
	A hazai településfejlesztés nemzetközi kapcsolódásai

A tantárgy neve:	magyarul:	Projektmenedzsment				Kódja:	GT_MVIL003-17	
	angolul:	Project management						
Felelős oktatási egység:		Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Nagy Adrián Szilárd		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja az, hogy a hallgatók megismerjék a projektmenedzsment alapjait, módszertanát és a legfontosabb projekt menedzsment funkciókat (pl. projekt-, tervezés, szervezés, végrehajtás, monitoring és értékelés, stb.). A tantárgy elsajátítását követően, a hallgatók képesek lesznek projektek előkészítésére és bonyolítására, valamint elsajátítják a pályázatok készítéséhez szükséges alapvető ismereteket. A tantárgy keretein belül a hallgatói team-ek az oktató irányítása mellett elkészítik egy – az EU-ós és/vagy nemzeti forrásokból támogatott, a szakhoz igazodó témájú –, projekt teljes pályázati anyagát. További oktatási cél a vállalati projektek irányítási elveinek, döntéshozatalának és szervezésének megismerése mellett a projektmenedzsment módszerek elsajátítása. A gyakorlatok célja, hogy a hallgatók, módszertani alkalmazásokkal, esettanulmányok feldolgozásával elmélyítsék és bővítsék ismereteiket az előadások során megismert témakörökben.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A hallgató ismeri a projektmenedzsment elméletét és gyakorlatát és rendelkezik a projektek előkészítéséhez, megvalósításához, értékeléséhez és ellenőrzéséhez szükséges szakmai ismeretekkel. Ismeri a projektek tervezéséhez, menedzseléséhez, ellenőrzéséhez, monitoringjához és értékeléséhez kapcsolódó módszertant. Tisztában van a nemzeti forrásokból támogatott projektek finanszírozási hátterével és ismeri a 2021-2027-es EU tervezési időszakában futó hazai operatív programokat. A tantárgy révén a hallgató megismeri a projektmenedzsment legújabb kutatási eredményeit, fejlődési irányait is.

Képesség:

Magas szinten képes elvégezni különböző projektek komplex költség/haszon elemzését (CBA), továbbá meg tudja ítélni az egyes projektek hatékonyságát és eredményességét.

Képes a más szakterületeken dolgozó szakemberekkel való szakmai együttműködésre egy adott projekt előkészítése és megvalósítása során.

Érti a projektek belső strukturális kapcsolatrendszerét.

Képes a szakterületéhez kapcsolódó projektek/pályázatok előkészítésre, azok végrehajtásának irányítására és az adott projekt lezárására és értékelésére.

A gyakorlatban is tudja alkalmazni a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket, különös tekintettel a projektmenedzsment módszertanára.

Attitűd:

A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő és átfogó projektmenedzsment tudás és szemlélet birtokában a későbbi tanulmányai során az „élethosszig tartó tanulás” koncepciójával azonosulni tudjon. A hallgató a kurzust követően szilárd módszertani alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a későbbiekben projektmenedzseri feladatait pontosan, hatékonyan végezze.

Megfelelő szakmai tapasztalatok és eredmények birtokában törekszik önálló kutatási projektek kidolgozására, szakmai együttműködések kezdeményezésére és kutatócsoport kialakítására.

Törekszik a regionális, magyarországi és európai projektmenedzsment tevékenységet végző és fejlesztő vállalatok, kutatóintézetek projektjeihez kapcsolódó finanszírozási háttér a megismerésére.

A projektek tervezés és végrehajtása során környezet- és természettudatos magatartást tanúsít.

Autonómia és felelősség:

A végzett hallgató a projektek vezetése során felelősséget érez mind a saját, mind a beosztottjai munkájával kapcsolatban, továbbá felelősen biztosítja az eredményes munkavégzéshez szükséges infrastrukturális, szakmai és emberi feltételeket.

A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív és hatékony legyen, továbbá szakmai és nem szakmai körökben a vidékfejlesztési projektekkel kapcsolatosan megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgy során a hallgatók elsajátítják a finanszírozási források megszerzéséhez és felhasználásához szükséges gyakorlatot. A hallgatók a tanult projekttervezési módszereket a gyakorlatokon alkalmazzák is mely az önállóan, illetve team munkában elkészítendő feladatoknak is a részét képezik.

A tananyag egy részét folyamatosan aktualizálni kell, mivel a hallgatóknak a tantárgy keretein belül meg kell ismerniük a legfontosabb nemzeti és EU-ós finanszírozású hazai pályázati rendszereket. Ez az aktualizálás elsősorban a kormányzati és pályázatfigyelői honlapokon megjelenő anyagok alapján történik, mint pl. www.palyazat.gov.hu; www.pafi.hu; www.palyazat.lap.hu; www.palyazatportal.hu; www.eupalyazatiportal.hu; www.palyazatmenedzser.hu; stb.

Lásd => Heti bontott tematika

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az oktatás tantermi előadások keretében és/vagy tantermen kívül, digitális munkarendben történik. Az előadások anyagai heti rendszerességgel, az órarendi időpontot megelőző napon kerülnek fel az eLearning rendszerbe. Digitális munkarend esetén az előadások és gyakorlatok órarendi idejében az on-line kommunikáció kijelölt módja: Webex. A hallgatók 3-4 fős teamekben egy szervezet példáján keresztül vidékfejlesztési jellegű (1) projekttervet készítenek szabadon választott, de a gyakorlatvezetővel egyeztetett témában. Követelmény egy - az oktató útmutatásainak megfelelő - VF témájú fiktív projektterv team munkában történő összeállítása és prezentációja.

A hallgatók bizonyos tanórák tananyagához kapcsolódóan team munkában elkészítendő (2) házi feladatot kapnak, melyet prezentáció formájában is bemutatnak. Azok a hallgatók, akik határidőre nem készítik el és töltik fel a házi feladatot nem kapnak aláírást.

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatói felkészülésen, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozásán, a törvényi, ágazati szabályozók változásának követésén alapszik. A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett

célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Értékelés

A gyakorlati jegy kialakításakor mérlegelendő szempontok: órai team-munka; az elkészített projektterv teljessége és szakmai tartalma; a projektterv prezentációja; a bemutatáskor feltett kérdésekre és elhangzott hozzászólásokra történt válaszadás. Az aláírás feltétele az órák TVSZ szerinti rendszeres látogatása és aktív részvétel a gyakorlatokon.

Projektterv: max. 30 pont; Házi feladat: max. 10 pont; Zárthelyi dolgozat: max. 60 pont ⇒ Összesen max. 100 pont
A végső (ötfokozatú) érdemjegy és az írásbeli zárthelyi dolgozaton szereshető pontok (60 pont) és a gyakorlati pontszámok (30 pont +10 pont = 40 pont) alapján kerül kialakításra. (Írásbeli vizsga Zh: 60 pont; Gyakorlati pontszám: 40 pont ⇒ mindösszesen: 100 pont) Követelmény a minimum 60%-os teljesítmény. Minden egyes team, tagjainak gyakorlati pontszáma azonos.

Kötelező szakirodalom:

GÖRÖG M. (2007): „*Általános projektmenedzsment*” Aula Kiadó, Budapest, 2007.

SZŰCS I. - GRASSELLI N. (2005): „*Projektmenedzsment*”, Szaktudás Kiadó Ház Rt., Budapest, 2005.

GARAJ E. (2012): „*Projektmenedzsment*” Edutus Főiskola, TAMOP-4.1.2.A/2-10/1, (www.tankonyvtar.hu)

SZŰCS I. – NAGY A. SZ. (2015): „*A projektmenedzsment gyakorlata*”, Debreceni Egyetem, Center-Print Nyomda, Debrecen, 2015. ISBN 978-615-80290-9-4 (www.tankonyvtar.hu)

SZŰCS I. (2022): Az előadások és gyakorlatok ábraanyaga, 2022.

Ajánlott szakirodalom:

AGGTELEKY B. – BAJNA M. (1994): Projekttervezés, Projektmenedzsment, KözDok Rt., Budapest, 1994.

GÖRÖG M. (1999): „*Bevezetés a projektmenedzsmentbe*” Aula Kiadó, Budapest, 1999

E. VERZUH (2006): Projektmenedzsment, HVG Kiadó, Budapest, 2006.

GÖRÖG M. (2008): Projektvezetés, Aula Kiadó, Budapest, 2008.

NAGY Á. (2011): Projektértékelés, projektellenőrzés, Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2011.

M. C. THOMSETT (1990): „*The Little Black Book of Project Management*”. AMACOM, 1990.

PMBOK GUIDE (2006): Projektmenedzsment útmutató, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2006.

HOBBS, P. (2000): Projektmenedzsment, Scolar Kiadó, 2000.

Heti bontott tematika	
1. alkalom (5 óra)	<p>Előadás: A PM elméleti háttere: definíciók, projekttypusok, projektek fázisai, PCM, a projekt erőforrásai. Projektek tervezése I.: ötlet, javaslat, projektterv; megvalósíthatósági tanulmány (<i>Brainstorming; SWOT analízis</i>). Projektek tervezése II.: logikai keretmódszer (LFA); helyzetelemzés, problémafeltárás; célkitűzéselemzés, célrendszer stratégiaalkotás (<i>problémafa, célfa; Stakeholder elemzés</i>). Projektek tervezése III.: logikai keretmátrix (LKM), tevékenységek tervezése, projektek idő-, erőforrás és költségterve.</p> <p>Gyakorlat: Projekttypusok meghatározása; Fiktív projektciklus tartalommal való feltöltése és ismertetése. SWOT analízis készítése, Brainstorming. Problémaelemzés: problémafa készítése és prezentációja; Célelemzés: célfa; Stakeholder elemzés; Időtervezés (hálóterv, Gantt diagram). Logikai keretmátrix; Erőforrások tervezése.</p>
	<p>TE: Ismeri és érti a főbb projektmenedzsment fogalmakat. Ismeri a projektek és a projekt-szerű működés definícióit és főbb jellemzőit; a projektmenedzsment alapvető eszköztárát. Tisztában van a projektek működési környezetével, a PM alapfogalmakkal. Érti és alkalmazni tudja a projektciklust. Ismeri, érti a projektek tervezésének tanult módszereit, és képes alkalmazni is azokat. Ismeri, érti a projektek tervezésének tanult módszereit, és képes alkalmazni is azokat.</p>
2. alkalom (5 óra)	<p>Előadás: Pályázatiírás, költségek tervezése, projektek kockázata és kockázatmenedzsmentje. Projektek szervezete, projektvezetés, PM csapatépítés, projektadminisztráció.</p> <p>Gyakorlat: Költségtervezés, a kockázatok számszerűsítése. Projektkommunikáció (<i>szintek, formák, irányelvek, PR</i>), projektek kommunikációs terve. A csapatépítés gyakorlata; Kommunikációs terv készítése.</p>
	<p>TE: Tájékozott a pályázati rendszerű finanszírozás alapvető sajátosságaiban, lehetőségeiben és veszélyeiben. Ismeri a pályázatok és pályázati felhívások főbb tartalmi és formai elemeit, el tudja látni a projektek kockázatértékelését és kockázat menedzsmentjét. Egy projekt koncepció vázlatos kidolgozása, és prezentációja. Ismeri az alapvető projektszervezeti struktúrákat, tisztában van azok előnyeivel és hátrányaival. Alkalmos egy projekt koncepció team munkában történő kidolgozására. Ismeri a projektkommunikáció alapjait. Alkalmos egy projekt kommunikációs tervének kidolgozására.</p>
3. alkalom (5 óra)	<p>Előadás: Beruházás/beszerzés, tenderezés, árajánlatok, értékelés. Beruházási projektek komplex gazdasági elemzése (CBA, NPV, IRR, PI, DPP). Projektek megvalósítása és végrehajtása: adminisztráció/dokumentáció, minőségbiztosítás, szerződéstípusok. Projekt monitoring/ellenőrzés/értékelés; projekt controlling, projektkrízis. Projektek zárása, disszemináció/fenntarthatóság. A 2021-2027-es EU tervezési időszak operatív programjai és pályázati rendszere. Hazai és EU-ós finanszírozású K+F+I pályázatok a 2021-2027-es EU tervezési időszakban.</p> <p>Gyakorlat: Árajánlat készítése és elemző összehasonlítása. Beruházási projektek költség/haszon (CBA) elemzése. Szerződések elemző értékelése; Teljesítési igazolás készítése. Projektgazdaságossági számítások. Projektek disszeminációs és fenntarthatósági tervének előkészítése. Egy kiemelt vidékfejlesztési célú pályázat elemző áttekintése.</p>
	<p>TE: Képes árajánlatok elkészítésére és kapott ajánlatok komplex értékelésére. Ismeri és alkalmazni tudja a beruházási projektek dinamikus mutatókon alapuló elemzési rendszerét. Ismeri a projektek dokumentációs rendszerét, tud szerződéseket és teljesítési igazolásokat előkészíteni. A hallgató érti a monitoring/ellenőrzés/értékelés fogalmi és tevékenységi rendszerét és azok funkcióit, és képes az alapvető projekthatékonysági számítások elvégzésére. Ismeri a projektek zárásához szükséges dokumentációs rendszert és képes egy projekt disszeminációs és fenntarthatósági tervének elkészítésére. Ismeri a 2021-2027-es EU tervezési időszak operatív programjait. Ismeri a 2021-2027-es EU tervezési időszak K+F+I pályázati rendszerét.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Mezőgazdasági piacok gazdaságtana	Kódja:	GT_MVIL007-17
	angolul:	Economics of Agricultural Markets		

Felelős oktatási egység:	Ökonómia Intézet			
--------------------------	-------------------------	--	--	--

Kötelező előtanulmány neve:	-		Kódja:	-
-----------------------------	---	--	--------	---

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	.	Heti	-	Heti	-	kollokvium	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Kovács Krisztián		beosztása:	adjunktus	

A kurzus célja:

A tantárgy feltételezi mindazon gazdasági tantárgyak (mikro-, makroökonómia, pénzügy, vállalati pénzügyek, marketing, vállalatgazdaságtan, agrobiznisz, ágazati gazdaságtan, számvitel, menedzsment, gazdasági elemzés) ismeretét, amelyek a tanterv szerint a BsC képzés során oktatásra kerülnek.

A hallgatók a tanév során elsajátítják a mezőgazdasági piacok gazdaságtanának elméleti kérdéseinek alapjait. Az elméleti oktatáson túl a gyakorlatvezető irányításával szakmai előadásokon vesznek részt. A gyakorlat keretében választott témában beadandó dolgozatot készítenek el (1 fő készít egy dolgozatot), mely egy adott mezőgazdasági ágazat aktuális piaci helyzetével és problémájával foglalkozik. Ezen dolgozat eredményeit írásban és szóban is ismertetik a gyakorlat során. Követelmény, hogy a hallgatók kidolgozzák az előírányzott témát a gyakorlatvezető útmutatása szerint.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A végzett hallgató képes egy mezőgazdasági szektor alapvető elemzésének elkészítéséhez szükséges adatok valóságghú előállítására, hasznosítására, stratégiai és taktikai szintű döntések meghozatalára, korszerű tervezési, gazdálkodási eljárások és módszerek alkalmazására, a vállalkozások fejlesztési céljainak megvalósítását szolgáló helyzetfelmérésre és javaslatlételre.

Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, vállalati szintű összefüggéseinek szintetizált ismeretével, a releváns gazdasági funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.

Összefüggéseiben átlátja és érti a mezőgazdasági piacok alapvető törvényszerűségeit.

Képesség:

A végzett hallgató képes a mezőgazdasági ágazatok alapvető gazdasági folyamatainak értékelésére. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít és döntéseket hoz ágazati szinten.

Képes alapvető ágazati elemzések elkészítésére és prezentálására.

Attitűd:

A végzett hallgató a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.

Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.

Érdeklődik a mezőgazdasági innovációk iránt.

Autonómia és felelősség:

A végzett hallgató általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Alkalmos önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődés).

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Bevezetés és a kvantitatív mérések áttekintése
A piacok és a piacosság áttekintése
Az agrár és élelmiszeripari tevékenységek gazdasági fontosságának mérése és az Index számok
Analitikai módszerek és eszközök (termelés és fogyasztás keretrendszer)
Kereslet és rugalmassági elvek és a kínálati elvek
Piaci viselkedés modellezése és az alternatív piaci szerkezetek
Árak felderítése
Az agrárpiacok térbeli aspektusai
A piacok térbeli karakterisztikája
A helyi piacok és nemzetközi kereskedelem összefüggései
Nemzetközi kereskedelem és a nemzetközi kereskedelmi modell és szabályozások
Az agrárpiacok időbeli aspektusai
Raktározási döntések az agrár és élelmiszeriparban
Future piacok, a „hedge” alapjai és az opciós piacok és használatuk
Hallgatói prezentációk;
Vizsga

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók önállóan az adott szakhoz kapcsolódó ágazati elemzést készítenek szabadon választott, de a tantárgyfelelőssel egyeztetett témában. Követelmény egy, az oktató útmutatásai szerint elkészítendő ágazati elemzés tartalmi és formai követelményeknek megfelelő kidolgozása és határidőre történő leadása. A dolgozat leadása elektronikusan beküldve teljesíthető.

A félév elfogadásának (a félévi aláírás megszerzésének) feltételei:

- A gyakorlatok látogatása kötelező a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” ide vonatkozó előírásai szerint. A jelenlét folyamatosan ellenőrzésre kerül. Az aláírás feltétele a foglalkozások előírásoknak megfelelő látogatása.
- Az oktató útmutatásai szerint elkészítendő ágazati-piaci elemzés tartalmi és formai követelményeknek megfelelő kidolgozása és határidőre történő leadása. Az ágazati elemzés legfőbb tartalmi és formai követelményei a tantárgyi programhoz csatolt mellékletben található, mely kiegészül a gyakorlatvezető gyakorlatokon elhangzott előírásaival. A leadási határidő: ..... Az ágazati-piaci elemzés tartalmi és formai követelményeknek nem megfelelő elkészítése, valamint a határidő be nem tartása a dolgozat elégtelen osztályzatát vonja maga után.
- Az ágazati-piaci elemzés szóbeli prezentációja a szorgalmi időszak utolsó gyakorlatán. Igazolt hiányzás esetén a prezentáció a gyakorlatvezető oktatóval történt egyeztetést követően pótolható. A hiányzás beszámít a félévi hiányzásba.
- Azonnali elégtelen érdemjegyet von maga után, ha a beadott elemzés nem a hallgatók saját munkájának eredménye.

Értékelés

A félév szóbeli kollokviummal zárul, mely a végső érdemjegy felét (50%-át) adja. Továbbá a gyakorlati jegy kialakításának szempontjai: Egyrészt az előadások és a saját adatgyűjtés alapján az előírásoknak megfelelően elkészített és határidőre beadott mezőgazdasági ágazati-piaci elemzés szakmai minősége, a szöveges részek szakszerűsége, valamint az abban szereplő adatok aktualitása és számszaki pontossága (30%). Másrészt az ágazati elemzés védése 15 perces prezentáció formájában (20%).

Kötelező szakirodalom:

A tantárgy gyakorlatain elhangzott és kiadott anyagok;
Economics of Agricultural Markets, Ronald A. Schrimper, 2001., Prentice Hall, Upper Saddle River, USA, New Jersey 07458, ISBN 0-13-775776-X
AGRÁRGAZDASÁGI TANULMÁNYOK 2007.2. szám, szerkesztette: Varga Tibor-Tunyonyigé Nechay Veronika-Mizik Tamás, A MEZŐGAZDASÁGI ÁRKÉPZÉS ELMÉLETI ALAPJAI ÉS HAZAI GYAKORLATA Agrárgazdasági Kutató Intézet, Budapest, Zsil u. 3-5. Tel: 36-1-217-1011

Ajánlott szakirodalom:

Stummer Ildikó, Molnár Zsuzsa, Mándi-Nagy Dániel, Isépy Anett, Módos Rita, Pájtli Péter, Thury Eszter, Németh Noémi, Wanek Zsuzsa (2011), A fontosabb termékpályák 2010. évi piaci folyamatai, Budapest, Agrárgazdasági Kutató Intézet. 86 p., ISBN: 978-9-634915-66-9, ISSN: 1418-2130
Nábrádi A., Pupos T., Takácsné Gy.K. Üzemtan II. 2. kötet, Szaktudás Kiadó Ház, Budapest 2008. ISBN:978-963-9736-92-4

Témakörök szerint bontott tematika
Követelményrendszer ismertetése; Bevezetés és a kvantitatív mérések áttekintése;
TE*: Ismeri a mezőgazdasági piacokkal kapcsolatos alapvető fogalmakat, megismeri a kvantitatív méréseket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket.
Alapfogalmak; A piacok és a piacosság áttekintése;
TE: Ismeri piacok és piacosság alapvető definícióit és a közöttük lévő összefüggéseket, történeti áttekintést.
Az agrár és élelmiszeripari tevékenységek gazdasági fontosságának mérése és az Index számok;
TE: Ismeri az élelmiszerpiacok mérésére használt mutatószámokat, tudja értelmezni és be tudja mutatni az indexszámok használatát és a közöttük lévő összefüggéseket.
Kereslet és rugalmassági elvek és a kínálati elvek;
TE: Ismeri az ágazati / iparági elemzés legfőbb szakmai és módszertani kérdéseit, képes különféle rugalmassági mutatókat képezni és értelmezni.
Piaci viselkedés modellezése és az alternatív piaci szerkezetek;
TE: Ismeri a különféle alternatív piaci szerkezeteket és képes elemzően összehasonlítni azokat, különféle szempontok alapján
Árak felderítése;
TE: Ismeri az árak alakulásának legfontosabb tulajdonságait és önállóan képes azok trendjét értékelni
Az agrárpiacok térbeli aspektusai;
TE: Ismeri az agrárpiacok térbeli aspektusait, képes bemutatni a szállítványozással kapcsolatos alap összefüggéseket, melyek a mezőgazdasági piacok tekintetében fontosak és képes modell összefüggések feltárására és magyarázatára.
A helyi piacok és nemzetközi kereskedelem összefüggései;
TE: Képes bemutatni a nemzetközi piacok és kereskedelem sajátos aspektusait és a közöttük fennálló összefüggéseket valamint képes megfogalmazni a helyi piacok alapvető szakmai kérdéseit és összefüggéseit.
Az agrárpiacok időbeli aspektusai;
TE: Képes bemutatni a raktározási döntések során felmerült kérdéseket és elemzően értékelni a raktározási döntések során felmerült mérlegelendő kérdéseket és az egyes tényezők közötti összefüggéseket.
Future piacok, a „hedge” alapjai és az opciós piacok és használatuk;
TE: Ismeri az árutőzsdé alapvető feladatait és kereskedelmi módszereit, képes azokat bemutatni és gyakorlati hasznosíthatóságukra rávilágítani.
Az egyes mezőgazdasági termékpályák jellemzői;
TE: Képes bemutatni az ágazati piaci elemzés alapvető fogalmait és szerkezetét, gyakorlati hasznosíthatóságukat.
Növénytermesztéshez kötődő ágazatok elemzési módszerei;
TE: Képes összefüggéseiben átlátni egy növénytermesztési ágazat terv koncepció megvalósításához szükséges feladatokat. Képes bemutatni egy növénytermesztési ágazatot a tanult módszerek alkalmazásával és szóban prezentálni az ágazat főbb tendenciáit.
Állattenyésztéshez kötődő ágazatok elemzési módszerei;
TE: Képes összefüggéseiben átlátni egy állattenyésztési ágazat terv koncepció megvalósításához szükséges feladatokat. Képes bemutatni egy növénytermesztési ágazatot a tanult módszerek alkalmazásával és szóban prezentálni az ágazat főbb tendenciáit.
Ágazati elemzés leadása; Hallgatói prezentációk;
TE: A beadandó dolgozat elkészítése során egy konkrét gyakorlati példán keresztül megtapasztalja és gyakorlatot szerez egy ágazat gazdasági helyzetének bemutatásáról és az egyes ágazati összefüggések feltárásáról. A prezentáció eredményeként képes lesz a lényegkiemelésre és a legfontosabb összefüggések bemutatására. Fejlődik előadó- és vitakészsége.

*TE tanulási eredmények

Az ágazati-piaci elemzés tartalmi és formai követelményei

Az ágazati-piaci elemzés előírt felépítése, tartalmi követelményei:

Fedőlap

Tartalomjegyzék

1. Az ágazat világgazdasági jelentősége
2. Az ágazat helye az Európai Unióban
3. Az ágazat nemzetgazdasági jelentősége
4. Külkereskedelmi vonatkozások
5. Üzemméret, szervezeti keretek a vertikumban (az ágazat főbb szereplői)
6. Integrációs kapcsolatok és más ágazatokhoz való kapcsolódás
7. Piaci szabályozások
8. Árak és trendek
9. Az ágazat hozamai és jövedelmezősége
10. Kockázati tényezők az ágazatban
11. Az ágazat SWOT elemzése, kitörési pontok
12. Összefoglalás

Felhasznált irodalom

Mellékletek

Követelmény, hogy minden egyes fejezet az oktató gyakorlatokon elhangzott iránymutatásai szerint, a témának megfelelő részletezettséggel kerüljön kidolgozásra. Az elemzés hiányos tartalommal történő leadása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után.

Az ágazati-piaci elemzés előírt formai követelményei:

- Terjedelem: legalább 15-20 oldal;
- Times New Roman, 12 betűméret, 1 (szimpla) sortáv, margó: körben 2,5 cm;
- Oldalszámozás a lap alján, középen;
- A táblázatok és ábrák szerkesztésére, valamint egyéb formai előírásokra a diplomadolgozatok formai követelményei az irányadóak;
  - A dolgozat leadása elektronikusan teljesíthető (eLearning rendszerbe feltöltve):
    - az ágazati elemzés *.pdf formátumban illetve
    - a prezentáció diaanyaga *.ppt formátumban;

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti tanácsadás				Kódja:	GT_MVIL015-17	
	angolul:	Business Consulting						
Felelős oktatási egység:		Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Pető Károly			beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>A tantárgy célja, hogy bevezesse a résztvevőket a tanácsadás, ezen belül az üzleti tanácsadás világába. A tanácsadás speciális módszereket, ismereteket és képességeket kíván, a tárgy ezekből kíván ismereteket nyújtani a résztvevőknek. A kurzus során a hallgatókat megismertetjük az ismeretátadási technikák mellett azzal, hogy a pszichológiai háttértudása milyen fontos szerepet tölt be az üzleti életben.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a szakszerű és hatékony szóbeli, írásbeli és hálózati kommunikáció módszereit és eszközeit, amelyeket a termelők, a vidékgazdaságban dolgozókkal való kommunikációban alkalmaz.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes értő, elemző módon követni a térgazdaság meghatározó hazai és nemzetközi szakirodalmát. Képes a szakmai ismeretek szintetizálására.</p> <p><i>Attitűd:</i> Együtműködési szándékkal közeledik a vidékfejlesztés összefoglaló és részletezett problémaköreinek megértéséhez és hiteles közvetítéséhez.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Felelősséget érez az agrárgazdálkodás vidéken betöltött szerepének alakulásában.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Az üzleti tanácsadás alapjai, jellemzői Döntéstámogatás Tanácsadási módszerek</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek tudásépítés, együttműködés, előadás, magyarázat, megbeszélés</p>								
<p>Értékelés az aláírás feltétele házi dolgozat elkészítése és prezentálása (legalább elégséges érdemjeggyel), a kollokvium érdemjegye</p>								
<p>Kötelező szakirodalom: Pelczné dr. Gáll Ildikó-Szadai Ágnes (2006): Üzleti tanácsadás alapjai, Bíbor Kiadó Bt., Miskolc</p>								
<p>Ajánlott szakirodalom: Nádor Éva (2007): Az üzleti tanácsadás marketingje, Akadémiai Kiadó Zrt, Budapest Mick Cope (2007): A coaching módszertana, Manager Könyvkiadó Kft., Budapest</p>								

tematika	
1.	<p>Az üzleti tanácsadás alapjai TE</p> <p>Az üzleti tanácsadás területei, tudás-intenzív szolgáltatások jellemzői TE</p> <p>Az üzleti tanácsadás főbb jellemzői és szerepe a hazai gazdaságban TE</p> <p>Az üzleti tanácsadás igénybevételének okai, tanácsadóktól elvárt jellemzők TE</p> <p>Az üzleti tanácsadás típusai TE</p> <p>Az üzleti tanácsadás pszichológiája, coaching TE</p> <p>Döntéstámogatás, Válság-előrejelzés TE</p> <p>A vállalkozások reorganizációja TE</p> <p>Az üzleti tanácsadás folyamata, Környezetelemzési modellek TE</p> <p>Egyéni tanácsadási módszerek TE</p> <p>Csoportos tanácsadási módszerek TE</p>
2.	<p>A hallgatói házi dolgozatok és prezentációk értékelése, gyakorlat TE</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Termelés-gazdaságtan				Kódja:	GT_MVIL023-17	
	angolul:	Production and Operation Management						
Felelős oktatási egység:		Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Gabnai Zoltán			beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja,								
Megismertetni a hallgatókat a vállalati erőforrások, valamint a termelő- és szolgáltató-rendszerek hatékony működtetésének módszereivel, a termelési rendszerek, a vállalkozások építőelemeinek és részterületeinek összefüggéseivel, az előrejelzés és gazdasági értékelési módszerek speciális eszközeivel, felkészíteni őket ezen eljárások gyakorlati alkalmazására.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a vidékfejlesztés és a vele szorosan összefüggő területek (természettudományi, közgazdasági, jogi), gazdasági rendszerek működésének hatékonyságát korlátozó tényezőket.								
Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.								
Ismeri a fejlesztés (változás) megvalósításához szükséges finanszírozási források értékelését és pénzügyi megtérülési elemzések módjait.								
Széleskörű vezetési és szervezési ismeretekkel rendelkezik.								
<i>Képesség:</i>								
Képes értő, elemző módon követni a térgazdaság meghatározó hazai és nemzetközi szakirodalmát.								
Képes korszerű informatikai eszközök alkalmazására, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.								
Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.								
<i>Attitűd:</i>								
Nyitott és fogékony a korszerű és innovatív eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására, a térgazdaság paradigmaváltozásaira.								
Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.								
Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Felelősséget érez az agrárgazdálkodás vidéken betöltött szerepének alakulásában.								
Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Termelés-gazdaságtani alapfogalmak, termelési rendszerek, aggregált tervezés (LP), kapacitás-tervezés, fedezeti pont elemzés, szezonális, készlet-gazdálkodás, JIT filozófia, telephely-elméletek, klaszterek, termelési tényezők piaci helyzete, kihívások a termelésmenedzsmentben, globalizáció, regionális és körforgásos termelési, gazdaságirányítási, üzleti modellek								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A kapcsolódó ismeretanyag elsajátítása mellett kiselőadás tartása, önálló esettanulmány elkészítése								

Értékelés

A levelező tagozatos hallgatóknak a tárgyat a vizsgaidőszakban van lehetőségük teljesíteni, a TVSZ-nek megfelelő feltételek szerint.

Érdemjegyek:

- 0-59% elégtelen (1)
- 60-69% elégséges (2)
- 70-79% közepes (3)
- 80-89% jó (4)
- 90-100% jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

1. Romhányi Gábor: Termelésmenedzsment. BMGE, Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék, Budapest, 2007
2. Pupos Tibor et al: Termelés- és szolgáltatás menedzsment. Pannon Egyetem, Georgikon Kar, Keszthely, 2011
3. Az előadások anyagai

Ajánlott szakirodalom:

1. Miklóssy Endre: A regionális tervezés alapjai. Agroinform Kiadóház, Budapest, 2000
2. Lengyel I-Rechnitzer J: Regionális gazdaságtan. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2004

tematika

1.	1. alkalom (10 óra): Alapfogalmak, termelési rendszerek és kapcsolódó kihívások, aggregált tervezés (LP), kapacitás-tervezés, fedezeti pont elemzés, készlet-gazdálkodás, JIT filozófia, szezonáltság, termelési tényezők és piaci helyzetük, kihívások a termelésmenedzsmentben, versenyképesség, regionális és körforgásos termelési, gazdaságirányítási, üzleti modellek, telephely-elméletek, klaszterek TE: Fogalmak, célok és funkció megismerése, aggregált tervezés fejlődésének és jelentőségének, alkalmazási lehetőségeinek megismerése; kalkulációk, eljárások, valamint azok felhasználási lehetőségei; a fedezeti pont elemzés, illetve a JIT jelentősége és alkalmazása, szezonáltság a vidék- és agrárgazdaságban, termelési tényezők sajátosságai, a vállalkozások építőelemeinek és részterületeinek összefüggései; különböző korszakok telephely-elméletei és sajátosságaik, klaszterek funkciója és jelentősége napjainkban; konzultáció
2.	2. alkalom (5 óra): A tárgy keretében megismert módszertanok gyakorlati alkalmazása, szempontjai, kérdései, lehetőségei

A tantárgy neve:	magyarul:	Mezőgazdasági ágazatok gazdaságtana				Kódja:	GT_MVIL008-17	
	angolul:	Economics of agriculture sectors						
Felelős oktatási egység:		Ökonómia Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	-	Heti	-	Kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kovács Krisztián			beosztása:	egyetemi adjunktus	

A kurzus célja,

hogy megalapozza a hallgatók ismereteit a főbb növénytermesztési, kertészeti és állattenyésztési ágazatok működésének sajátosságaival és mechanizmusával, továbbá a hallgatók elsajátítsák az ágazati-ökonómiai elemzések adatgyűjtési, -feldolgozási és elemzési módszertanát. A tárgy alapvető oktatási célkitűzése, hogy a hallgatók elsajátítsák mindazon ismereteket, melyek egy mezőgazdasági vállalkozásánál az ágazati kalkulációk, költség-haszon elemzések elvégzéséhez, valamint az eredmények kiértékeléséhez, és az önálló vezetői döntéshozatalhoz szükségesek.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.
- Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.
- Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.
- Ismeri a vidékfejlesztési és mezőgazdasági problémák azonosításához szükséges statisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási metódusokat, marketing folyamatokat.
- Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit.

Képesség:

- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.
- Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni a szakmai előrelépéshez szükséges feltételrendszerrel.
- Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvétellel, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.

Attitűd:

- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselőjére.
- Befogadó mások véleménye, a vidékfejlesztés ágazati, regionális, nemzeti és európai értékei iránt.
- Nyitott a (családi) gazdaságok menedzsmentjére.

Autonómia és felelősség:

- A termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.
- Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus célja, hogy megalapozza a hallgatók ismereteit a főbb növénytermesztési, kertészeti és állattenyésztési ágazatok működésének sajátosságaival és mechanizmusával, továbbá a hallgatók elsajátítsák az ágazati-ökonómiai elemzések adatgyűjtési, -feldolgozási és elemzési módszertanát. A tárgy alapvető oktatási célkitűzése, hogy a hallgatók elsajátítsák mindazon ismereteket, melyek egy mezőgazdasági vállalkozásánál az ágazati kalkulációk, költség-haszon elemzések elvégzéséhez, valamint az eredmények kiértékeléséhez, és az önálló vezetői döntéshozatalhoz szükségesek.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében kerül sor az elméleti ismeretek elsajátítására, különös tekintettel azok logikai összefüggéseire. Az előadások tartása PowerPoint prezentációs anyagra alapoz, mely minden egyes oktatott témakör esetében azonos szerkezetben épül fel a könnyebb tanulhatóság végett. A ppt előadásanyagot elektronikus jegyzet/tankönyv egészíti ki.

A gyakorlatokon követelmény az előadáson elhangzott anyag ismerete, ezért ezek rendszeres tanulása eléri, vagy meghaladja az órarendi terhelés időnagyságát. A gyakorlatokon oktatott, és részben otthoni foglalkozás keretében, önállóan elkészítendő kalkulációs feladatok szervesen hozzájárulnak az üzemtani alapismeretek elsajátításához.

Értékelés

A kollektíviumi érdemjegy megszerzéséért teljesített írásbeli vizsga 5 fokozatú érdemjeggyel értékelendő. Az írásbeli vizsgán legalább 60%-os teljesítmény elérése szükséges az elégséges (2) érdemjegy megszerzéséhez, 70-80% a közepes, 80-90%: a jó és 90% vagy azt meghaladó teljesítmény eredményez jeles (5) minősítést.

Kötelező szakirodalom:

Üzemtan (Szerk.: Szűcs I.) Kiadó: Debreceni Egyetem. Debrecen, 2018. ISBN 978-963-490-139-6. p. 327 (elektronikus tananyag)

Vállalati és ágazati gazdaságtani ismeretek – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Apáti F.) Debreceni Egyetem AGTC, Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-52-2

Az órákon leoktatott tananyag.

Ajánlott szakirodalom:

Vállalati és ágazati gazdaságtani ismeretek – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Apáti F.) Debreceni Egyetem AGTC, Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-52-2

Mezőgazdasági ágazatok gazdaságtana – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Szűcs I.) Debreceni Egyetem AGTC. Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-64-5

Agrárgazdasági Kutató Intézet éves kiadványai; KSH kiadványok és tanulmányok; Gazdálkodás folyóirat; Egyéb szakajtó; MVH honlapja és tájékoztatói

részletes tematika (előadás)
Követelményrendszer ismertetése. Az előadások és gyakorlatok tematikájának és tartalmának ismertetése és magyarázata. A mezőgazdasági piacok működési mechanizmusa.
TE* A mezőgazdasági piacok működési mechanizmusa, törvényszerűségei
Üzemtani tervezés és elemzés
TE: Az ágazati tervezés és elemzés alapjainak ismerete és gyakorlati hasznosíthatósága
Gabona ágazat (búza, kukorica, árpa, zab, tritikálé) ökonómiája
TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
Olajos- és fehérje növények (repce, napraforgó, szója, borsó) ökonómiája
TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
Ipari növények (burgonya, cukorrépa) ökonómiája
TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
Zöldség-gyümölcs és bor ágazat ökonómiája
TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
Tej ágazat ökonómiája
TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
Marhahústermelés gazdaságtana
TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
Sertés ágazat ökonómiája
TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
Baromfihús és tojás előállítás ökonómiai kérdései
TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
Juh és kecske ágazat ökonómiája
TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
Házi dolgozat prezentációja és értékelése
TE: Az adott ágazat önálló elemzése és értékelése

*TE tanulási eredmények

részletes tematika (gyakorlat)
Követelményrendszer ismertetése. Az üzemtani alapfogalmak ismételése
A gyakorlatokon megoldandó komplex szántóföldi növénytermesztési példafeladat elméleti háttérének áttekintése. Adatgyűjtés módja a szántóföldi növénytermesztési ágazatok költség-haszon elemzéséhez.
Az adatfeldolgozás módja a szántóföldi növénytermesztési ágazatok költség-haszon elemzéséhez, az erre alkalmas kalkulációs modell alkalmazásának elsajátítása.
Az üzemgazdasági elemzés és értékelés módszertana a komplex szántóföldi növénytermesztési példafeladat mintáján.
A gyakorlatokon megoldandó komplex állattenyésztési példafeladat elméleti háttérének áttekintése. Adatgyűjtés módja az állattenyésztési ágazatok költség-haszon elemzéséhez.
Az adatfeldolgozás módja az állattenyésztési ágazatok költség-haszon elemzéséhez, az erre alkalmas kalkulációs modell alkalmazásának elsajátítása.
Az üzemgazdasági elemzés és értékelés módszertana a komplex állattenyésztési példafeladat mintáján.

A tantárgy neve:	magyarul:	Alternatív gazdálkodás				Kódja:		
	angolul:	Alterative management						
Felelős oktatási egység:		Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	0	K	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Horváth Péter			beosztás:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztás:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
Megismertetni a hallgatókat az alternatív vállalkozások helyzetével, lehetséges formáival, berendezkedési és ökonomiai kérdéseivel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri az alternatív gazdálkodási alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, az alternatív gazdálkodásban résztvevő szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.								
<i>Képesség:</i>								
Képes az alternatív gazdálkodás területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Nyitott az alternatív gazdálkodás és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére. - Alternatív gazdálkodási kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra. - Befogadó mások véleménye, az alternatív gazdálkodás ágazati, regionális, nemzeti és európai értékei iránt. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Alternatív gazdálkodásra vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus keretén belül a hallgatók megismerkedhetnek az alternatív vállalkozások helyzetével, kialakulásuk okaival, Hungarikumok szerepével a vidékfejlesztésben, a berendezkedés lehetőségeivel alternatív vidéki vállalkozásokra, alternatív vidéki vállalkozások tevékenységének tervezésével, a falusi turizmus helyzetével és szerepükkel a vidék funkcióinak ellátásában, az agroturizmus lehetőségeivel az Észak-alföldi régióban, az alternatív vidéki vállalkozások ökonomiai értékelésével, a gyógynövényágazat helyzetével, lehetőségeivel, az ökológiai gazdálkodás helyzetével, lehetőségeivel, alternatív vállalkozások tevékenységének értékelésével.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A képzés során előadások kerülnek megtartásra. Fontosabb oktatási módszerek: előadás, vita, szemléltetés, kérdések								
Értékelés								
<ul style="list-style-type: none"> - Írásbeli kollokvium, illetve a megajánlott jegy feltétele, a két darab évközi zárthelyi dolgozat megírása. A dolgozatok min. 60%-os teljesítése esetén adható megajánlott jegy. 								

Kötelező szakirodalom:

- A tantárgy előadásain elhangzott anyagok
- Szabó B.: Vidéki gazdaságok ökonómiája. Egyetemi jegyzet. DE-ATC-AVK, 2004.
- Székelyhídi T.: Alternatív vidéki vállalkozások szervezése. Szaktudás Kiadóház, Budapest, 2003.

Ajánlott szakirodalom:

- Marselek S. – Magda R.: Vidékgazdaságtan I-II. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2010

Tematika
Követelmények
Az alternatív vállalkozások helyzete, kialakulásuk okai
Hungarikumok szerepe a vidékfejlesztésben
Berendezkedés alternatív vidéki vállalkozásokra
Alternatív vidéki vállalkozások tevékenységének tervezése
A falusi turizmus helyzete és szerepe a vidék funkcióinak ellátásában
Az agroturizmus lehetőségei az Észak-alföldi régióban
Alternatív vidéki vállalkozások ökonómiai értékelése
Gazdálkodás nemzeti parkok mentén, a természetvédelem és a mezőgazdaság kapcsolata
A gyógynövényágazat helyzete, lehetőségei
Az ökológiai gazdálkodás helyzete, lehetőségei
Zárthelyi dolgozat
Alternatív vállalkozások tevékenységének értékelése I.
Alternatív vállalkozások tevékenységének értékelése II.

A tantárgy neve:	magyarul:	Élelmiszerlánc-biztonsági ismeretek				Kódja:	GT_MVIL026-17	
	angolul:	Food chain safety knowledge						
Felelős oktatási egység:		Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Terjék László			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>A kurzus célja az élelmiszerlánc-biztonság szerepének és szakmai ismereteinek elsajátítása. Ezek az ismeretek segítenek számukra a jövőbeli specifikus tanfolyamokon és a gyakorlatban is.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Alapvető fogalmak ismerete és helyes használata. A szakterületet jellemző folyamatok ismerete és felismerése. Birtokában van a legalapvetőbb élelmiszerlánc-biztonsági kérdések körüljárásához szükséges információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereknek. Kapcsolódik mindehhez az aktuális digitális eszközök alkalmazásának állapota, főbb jellemzőinek ismerete.</p> <p><i>Képesség:</i> Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjti, rendszerezi; egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le. Képesek lesznek vertikális rendszerekben gondolkodni, azok kapcsolódását és egymásra épülését felvázolni.</p> <p><i>Attitűd:</i> A hallgató olyan attitűdfejlődésen menjen keresztül, ami pozitív hozzáállást alakít ki egy lánc biztonsági követelményeivel kapcsolatban. A hallgatóság sikerként értékeli, hogy képes az ismeretek alkalmazására, kombinálására. Értékelvárásokat tud kifejezni és ehhez hasonlítani saját munkáját. Törekedni fog tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A tárgy fejleszti a hallgató logikai képességét, összefüggés értelmező képességét, ami fejleszti az autonóm felelősségvállaló képességet. A hallgató képes lesz autonóm módon értékelni szakmai környezetét, feladatait. Növekszik objektív döntési autonómia képessége is. Megérti a felelősség vállalás szükségességét munkájáért, döntéseiért. Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni. Ugyanakkor munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kapcsolódó üzleti információs rendszerek felépítése, annak IKT háttere az agrár-üzleti vállalkozásban, az élelmiszer-biztonság elmélete és gyakorlata, az élelmiszer-biztonság mögött álló technológia és információs rendszereket. A kurzus elsősorban alkalmazási és alkalmazott elmélet-orientált.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A hallgatók elméleti ismereteket szereznek az előadásokon. Ezekhez kapcsolódó feladatokat oldanak meg és dolgoznak ki otthon, amiből rövid előadásokat tartanak a félév során.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A hallgatók írásbeli vizsgával szerzik meg a tantárgyi jegyet.</p>								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>NÉBIH honlapja, aktualitások, általános érvényű változások. Kádár Róbertné: Élelmiszerbiztonság Herman Ottó Intézet, Veszprém, 2010 220 oldal · ISBN: 9786939675780 Motarjemi Y., Lelieveld H. (Eds.) Food Safety Management, A Practical Guide for the Food Industry, 2013 ISBN: 9780123815040</p>								
<p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>P.A. Luning, F. Devlieghere and R. Verhé: Safety in the agri-food chain, Wageningen Academic 2006. ISBN: 978-90-7699-877-0 Ajánlott szakirodalom Food Safety Handbook (A Practical Guide for Building a Robust Food Safety Management System) Washington, DC: World Bank 2020 ISBN13 (EAN): 9781464815485</p>								

részletes tematika
Bevezetés az élelmiszerbiztonságba, a legfontosabb veszélyek elemzése
TE *: Az élelmiszerbiztonság alapvető elméleti háttere.
Élelmiszer-biztonsági alapok
TE: Információs követelmény
Élelmiszer címkék
TE: Élelmiszer-címke típusok
Élelmiszer-adalékok
TE: Élelmiszer-adalékanyagok ismerete
A biztonság irányítása az ellátási láncban
TE: A biztonság irányítása az ellátási láncban
Az élelmiszer-minőség elvei és rendszerei
TE: Az élelmiszer-minőségirányítási rendszerek
Fogyasztói és élelmiszerbiztonság, élelmiszer-címkézés
TE: A fogyasztói élelmiszer-biztonsági követelmény
Nyomonkövethetőség és azonosítás az élelmiszer-ellátási láncban
TE: A nyomonkövethetőség háttere
Az élelmiszerbiztonságot támogató minőségirányítási rendszerek (HACCP, 178/2002, ISO22000, EFSIS, BRC, IFS)
TE: Élelmiszer-biztonsági minőségirányítási rendszerek
Gazdaságtól asztalig terjedő kockázatelemzés és HACCP
TE: HACCP
Az élelmiszerbiztonság szabályozása az Európai Unióban
TE: Az EU élelmiszer-biztonsági rendelete
Hivatalos adatbázisok az élelmiszer-biztonság területén
TE: Adatbázisok az élelmiszer-biztonság területén
Mobil és érzékelő technológia az élelmiszerlánc biztonságában
TE: Mobil és érzékelő technológia az élelmiszer-biztonság területén
A hallgatói projektmunka bemutatása
TE: Független gyakorlati problémamegoldás, feladat bemutatása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés				Kódja:	GT_MVIL017-17	
	angolul:	Local economic development						
Felelős oktatási egység:		Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti	-	Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Posta László			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja,								
<p>hogy a hallgatók megismerjék a helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés lényegét, jelentését, valamint jellemzőit és járulékos hasznait. Ismerjék meg a helyi gazdaságfejlesztés eszközeit, a területfejlesztés és a helyi gazdaságfejlesztés kapcsolatát. Foglalkozunk azzal, hogy mit jelent a helyi gazdaságfejlesztés itthon és nemzetközi viszonylatban. Áttekintjük a helyi gazdaságfejlesztés (LED) stratégiai tervezésének szakaszait. Részletesen foglalkozunk az egyes szakaszokkal, és a stratégiai terv kidolgozásával.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>Részletesen ismeri - hazai és nemzetközi relációban egyaránt - a vidékfejlesztési szakterület tevékenység-rendszerének tervezési, megvalósítási, végrehajtási módszereit, szabályait és a kapcsolódó sajátosságokat, különösen az agrárinformációs csatornákra. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket. Ismeri a team- és projekt munka sajátosságait, rendelkezik vezetői ismeretekkel, vidékfejlesztési programok menedzselési technikáival, településfejlesztési módszerekkel. Digitális kompetenciája a tananyagokkal fejlesztésre kerül.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az agrár- és vidékgazdasághoz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai, valamint társadalmi eseményekkel kapcsolatban. Képes team vagy projekt kialakítására, irányítására. Az agrár- és vidékgazdaságra vonatkozó elemzéseit képes ágazatokon átívelően, összefüggéseiben, komplexen megfogalmazni és értékelni.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Nyitott és fogékony a korszerű és innovatív eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására, a térgazdaság paradigmaváltozásaira. Fogékony a hatékony megoldást jelentő vidékfejlesztési módszerek és eszközök alkalmazására. Együttműködési szándékkal közeledik a vidékfejlesztés összefoglaló és részletezett problémaköreinek megértéséhez és hiteles közvetítéséhez.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Felelősséget érez az agrárgazdálkodás vidéken betöltött szerepének alakulásában. Gyakorlati tapasztalatai birtokában önállóan dönt meghatározott tervezési munkafolyamatok megvalósítási módjában, időzítését illetően. Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, irányítására. Digitális kompetenciája fejlődik.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus főbb témakörei közé tartoznak: a helyi gazdaság fogalma, tartalma, a helyi gazdaságfejlesztés jellemzői, a beavatkozások csoportosítása, hazai és nemzetközi megítélése. A helyi gazdaságfejlesztés gyakorlati megvalósításának példái közt szerepel a helyi pénz bevezetése, helyi termékek előállítás. A vállalkozások helyi fejlesztésének eszközei, a szociális gazdaság, valamint a helyi gazdaságfejlesztési stratégia tervezése szintén fontos szerepet kap a kurzus oktatásában.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A tantárgy oktatása előadások keretében zajlik, aminek során projektort veszünk igénybe. A tananyagokat digitális formában is megkapják.

Értékelés

A félév végén a hallgatók zárthelyi dolgozat formájában adnak számot tudásukról, valamint a témához kapcsolódóan önálló esettanulmányt készítenek, amik eredményeként kollokviumi jegyet kapnak.

Kötelező szakirodalom:

1. Helyi gazdaságfejlesztés – ötletadó megoldások, jó gyakorlatok Területfejlesztési füzetek 2. NFM, NGM, VÁTI Nonprofit Kft. Budapest, 2010. 1 – 187.p.
2. Az előadások során elhangzó, folyamatosan aktualizált tananyag

Ajánlott szakirodalom:

1. Gwen Swinburn – Soraya Goga – Fergus Murphy: A helyi gazdaságfejlesztés kézikönyve Világbanki kiadvány, Bertelsmann Stiftung, 2004. 1 – 92.p.
2. Understanding Your Local Economy – A Resource Guide for Cities The Cities Alliance, 2007. Washington D.C., USA 1 – 148.p.

Részletes tematika

A helyi gazdaságfejlesztés jelentése, a helyi gazdaság lényege.

A helyi gazdaságfejlesztés jellemzői, járulékos hasznai, eszközei

A helyi gazdaságfejlesztési beavatkozások csoportosítása

A területfejlesztés, vidékfejlesztés és a helyi gazdaságfejlesztés kapcsolata

A helyi gazdaságfejlesztés hazai és nemzetközi megítélése

Jó gyakorlatok a helyi gazdaságfejlesztésben (helyi termékek, helyi pénz, helyi energia)

Vállalkozások helyi fejlesztése, ennek eszközei

Szociális gazdaság és jellemzői

A LED stratégiai tervezés szakaszai, az egyes szakaszok jellemzői

A tantárgy neve:	magyarul:	Agrárpolitikai programok elemzése				Kódja:	GT_MVIL021-17-GY	
	angolul:	Analysis of Agricultural Programs						
Felelős oktatási egység:		Ökonómia Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	2	Heti	0	2	magyar	
Levelező	x	Féléves	28	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szenderák János			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék az alapvető agrárpolitikákat és programokat, illetve azokat a globális tényezőket, amelyek formálják ezeket. Ezeket a problémákat az ENSZ Fenntartható Fejlődési Célok (Sustainable Development Goals, SDGs) keresztül tárgyaljuk.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgatók megismerik a főbb európai és magyarországi agrár- és környezetpolitikai stratégiákat. A hallgatók megismerik azokat a globális tényezőket és problémákat, amelyekre választ próbál adni az agrárpolitika.								
<i>Képesség:</i>								
A félév végére a hallgatók képesek lesznek önálló adatelemzést végezni és értelmezni annak eredményeit. A hallgató képes lesz megismerni és megérteni a globális gazdaság változásait.								
<i>Attitűd:</i>								
A hallgatók a tantárgyi ismereteik segítségével hatékonyabb információ feldolgozásra és felelősségteljesebb döntéshozatalra lesznek képesek.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A hallgatók önállóan is képesek lesznek a tudományos elemzések értelmezésére és pontos adatelemzésre.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus bevezetést nyújt a modern agrár- és környezetpolitikai programokba, különösen azokba a problémákba, amelyek az agrárpolitikát formálják.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A kurzus során a hallgatók az előadás anyagokban prezentált problémákon túl hetente megismernek egy releváns szócikket, amelyet közösen dolgoznak fel.								
Értékelés								
A kurzus értékelése során a hallgatóknak legalább 60%-ot kell elérniük egy tudományos előadáson, választott témában.								
Kötelező szakirodalom:								
- Előadás jegyzet és szócikkek								
Ajánlott szakirodalom:								
- ENSZ, FAO, UN, WRI és IFPRI tanulmányok								

Tematika
A fenntartható élelmiszerrendszer
TE: a fenntartható élelmiszerrendszer kérdései az EU-ban
Az agrárpolitika szerepe az elmúlt évtizedekben
TE: az agrárpolitika szerepe és hiányosságai
Globális kihívások
TE: a népességnövekedés szerepe
Globális kihívások
TE: a klímaváltozás szerepe
Globális kihívások
TE: a fenntartható étrend
Globális kihívások
TE: biodiverzitás és a természeti erőforrások
Az agrárkereskedelem szerepe
TE: kereskedelmi szakpolitikák
Az Európai Zöld Megállapodás
TE: Az Európai Zöld Megállapodás mezőgazdasági vonatkozásai
Termőföldtől az asztalig stratégia
TE: az egészséges és fenntartható élelmiszertermelés kérdései
Közös Agrárpolitika (KAP) I.
TE: A KAP kialakulása
Közös Agrárpolitika (KAP) II.
TE: A KAP szerepe jelenleg
A körforgásos gazdaság szerepe a mezőgazdaságban
TE: az élelmiszerhulladék kérdése a körforgásos gazdaságban
A bioökonómia szerepe a mezőgazdaságban
TE: a bioalapú gazdaság szerepe az élelmiszertermelésben
Ismétlés
TE: A félév összefoglalása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vidékbiztonsági ismeretek				Kódja:	GT_MVIL027-17	
	angolul:	Rural security						
Felelős oktatási egység:		Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Horváth Péter			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a települések vonatkozásában fellelhető kockázatokat, a vidékbiztonságot veszélyeztető lehetséges emberi, természeti tényezőket, bűnmegelőzési eljárások alkalmazását, együttműködési lehetőségeket a rendészeti szervekkel.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a biztonsági alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a vidékbiztonságban résztvevő szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a vidékbiztonság területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.</p> <p><i>Attitűd:</i> - Nyitott a vidékbiztonság és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére. - A vidékbiztonsági kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra. - Befogadó mások véleménye, a vidékbiztonság, regionális, nemzeti és európai értékei iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Vidékbiztonság vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus keretén belül a hallgatók megismerkedhetnek a vidékbiztonság komplex rendszerével, az alapfogalmakkal, valamint Magyarország biztonsági környezetét, biztonságát fenyegető kihívásokkal. A kurzus elmélyíti az ismereteket, a személy- és vagyonvédelmet, rendvédelmi szervek és civil cégek, szervezetek együttműködését, rizikóanalízist érintő kérdésekben.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A képzés során előadások kerülnek megtartásra. Fontosabb oktatási módszerek: előadás, szemléltetés, vita.</p>								
<p>Értékelés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Írásbeli vizsga 								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az előadások ppt anyagai - Hornyacsek J.: (2009): Polgári védelmi alapismeretek 1. Budapest, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemi Könyvkiadó, 188 p., 5-30. p., ISBN: 978-963-7060-66-3 - Hornyacsek J.: (2011): A települési védelmi képességek a katasztrófa-kihívások tükrében, a települések katasztrófa-elhárítási feladatai, a végrehajtáshoz szükséges helyi védelmi képesség alapvető területei, azok kialakításának folyamata. „Biztonságunk érdekében” Oktatási- és Tanácsadó Tudományos Egyesület Budapest, 195.p. 25-32. p. ISBN: 978-963-08-2606-8 								
<p>Ajánlott szakirodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ürmösi K.: (2013): A biztonság, biztonság fogalma. Hadtudományi Szemle. Vol. 6. No. 4. 147-156. p., ISSN: 								

2060-0437

- **Szász J.:** (2000): A katasztrófák típusai, in: Szerk.: Dr. Hornyacsek Júlia: Felkészítők könyve, BM OKF, Budapest.

	Előadás
1. alkalom	A biztonság értelmezése, Magyarország biztonsági környezete, biztonságát fenyegető kihívások
	A tulajdonviszonyok változásának hatása a személy- és vagyonvédelmi tevékenység fejlődésére, a személy- és vagyonvédelmi tevékenység
	A személy- és vagyonvédelmi tevékenység helye, szerepe a polgári biztonságvédelem rendszerében
	Rendvédelmi szervek és civil cégek, szervezetek együttműködése.
	Terrorista műveletek felépítése – Modus Operandi
	Eset tanulmányok – kihívások és válaszok a civil szektorban
	A vezető tervezési, szervezési és irányítási feladatok egy meghatározott objektum, vagy létesítmény védelme során
	A védett létesítményben felhalmozott érték és az objektum veszélyeztetettségének szerepe az optimális biztonsági szint meghatározása érdekében
	Rizikó analízis és FPF
	Krízis Management Üzlet folytonosság – kihívások és válaszok I.
	Krízis Management Üzlet folytonosság – kihívások és válaszok II.
	Raktárak, logisztikai központok, ipari létesítmények biztonságvédelme érdekében alkalmazott erők, eszközök és módszerek

A tantárgy neve:	magyarul:	Közösségfejlesztés				Kódja:	GT_MVIL101-17	
	angolul:	Community development						
Felelős oktatási egység:		Vidékfejlesztés, Regionális Gazdaságtan és Turizmusmenedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		--				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	Kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Godáné Dr. Sőrés Anett			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy</p> <p>a hallgatók előadások során és saját megfigyeléseken keresztül elmélyítsék a közösség és a társadalmi együttműködés fontosságát, a rendszerben való gondolkodást. Megértse az egyén szerepét, lehetőségeit a közösség fejlesztésében.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárgazdaság viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét. - Tisztában van azzal, hogy a primer szektorban előállított termékek az élelmiszerlánc részét képezik, ezzel kapcsolatban tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait. - Tisztában van a K+F+I tevékenység betöltött szerepével. - Rendelkezik az ágazatok problémáinak azonosításához szükséges ismeretekkel és a releváns információgyűjtés, elemzés és problémamegoldás módszereivel. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes a vidékfejlesztés tevékenységrendszerének meghatározására, megtervezésére, megszervezésére. - Képes team vagy projekt kialakítására, irányítására. - Képes szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra. - Képes az egyes ágazati szakmai problémák megfogalmazására, a várható trendek felismerésére, önálló szakmai álláspont kialakítására, és annak megvédésére a viták során. - Képes az agrárgazdaság szereplőinek viselkedését, az agrárium intézményi hátterének formális és informális kapcsolatrendszerét értelmezni, és azt munkája során felhasználni. - Képes a szakterületre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes elemzésre, alapvető összefüggések feltárására, önálló következtetések levonására. Szakmai irányítás mellett képes kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő közvetlen irányítására. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri és vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek a térgazdaság sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják. Együttműködési szándékkal közeledik a vidékfejlesztés összefoglaló és részletezett problémaköreinek megértéséhez és hiteles közvetítéséhez. - Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokkal kellően alátámasztottak. - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Végiggondolja és képviseli a vidékgazdaság etikai kérdéseit. - Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje a közösségfejlesztés kiemelkedő szerepét. A tárgyalt témaköröket nemzetközi kitekintésben is el tudja helyezni, a képzés során szerezzék meg az alapfogalmak használatának készségét. Csányi Vilmos (2012) véleménye szerint, ha az együttműködés kultúráját sikerül kialakítani, és lesz néhány generáció,</p>								

amely ezen szocializálódik, akkor nagyon jól működő „nemzetté”, kulturális közösségé alakulhat az Európai Unió. Megérteni és felismerni az egyén szerepét a közösségfejlesztésben. Körbejárni a közösségfejlesztés legfontosabb elméletei, módszertani kérdéseit, melyek mintegy megalapozzák a vidékfejlesztés sikerességét is.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások interaktív voltából kifolyólag a hallgatók folyamatosan be vannak vonva az előadásba, ezzel is fejlesztve készségeiket. Az előadások keretén belül neves, kutatóintézetből érkező vendégelőadók szélesítik a látókörüket a hallgatóknak.

előadás, tudásépítés, kiselőadás, dialógus, esettanulmány, tréning, akciótanulás, gamification

Értékelés

A félév elején kiadott témakörökből a csoportoknak prezentációt kell készíteniük a megadott határidőre. A prezentációt az e-learning rendszerbe kell feltölteni, melyet az előadást követően az évfolyam együtt értékeli. Az előadás anyagok a hozzájuk tartozó írásos anyagokkal együtt a hallgatók rendelkezésére van bocsájtva.

A féléves munka értékelése vizsgaidőszakban az e-learning rendszerben az oktató által feltöltött előadások anyagából írt teszt (kollokvium) megírásával zárul. Ha a hallgató az „A” vizsgát nem tudta teljesíteni. „B” és „C” vizsgára jöhet, az egész éves anyagot átfogó írásbeli vizsga alapján kerül értékelésre az eredménye.

Kötelező szakirodalom:

A félév során kiadott cikkgyűjtemény, előadásanyagok, esettanulmányok.

Katonáné Kovács Judit – Bótáné Horváth Noémi (2012): Közösségfejlesztés (elméleti jegyzet)

Varga A. Tamás - Vercseg Ilona (1998): Közösségfejlesztés. Megjelent 1998 novemberében Budapesten. Kiadja a Magyar Művelődési Intézet 293 oldalon.

Vercseg Ilona (2004): Közösségfejlesztő leckék kezdőknek és haladóknak. Budapest, Közösségfejlesztők Egyesülete

Vercseg Ilona (2006): Közösség és részvétel. In: Parola, 2006. 4. szám, 12-13. p. (Elérhető:

[http://www.kka.hu/_Kozossegi_Adattar/PAROLAAR.NSF/cimsz/DA353DAFC6FBA390C125722D0035C7EF?](http://www.kka.hu/_Kozossegi_Adattar/PAROLAAR.NSF/cimsz/DA353DAFC6FBA390C125722D0035C7EF?OpenDocument)

OpenDocument)

Vercseg Ilona (2013): A közösségi munka folyamata és módszerei. (Elérhető:

http://www.kozterhalo.hu/dokumentumok/Vercseg_Ilona.pdf)

Ajánlott szakirodalom:

Covey S. M. R. –Merrill R. R. (2011): A bizalom sebessége. A rejtett tényező, ami mindent megváltoztat. Fordította: Bayer Antal HVG Kiadó Zrt. Budapest, 2011 ISBN 978-963-304-064-5

Senge, M., Peter (1998): Az 5. alapelv. A tanuló szervezet kialakításának elmélete és gyakorlata. HVG Könyvek

Részletes tematika
Közösségfejlesztés definiálása, közösség jelentései
TE: Mit tud, mit szeretne megtanulni a félév során – tanulási dokumentum elkészítése. Különbséget tud tenni a közösségek között
Közösség alapvető funkciói
TE: Felismeri milyen funkciók, hogyan jelennek meg egy-egy közösségben
Közösségfejlesztés mint szakma, mint mozgalom
TE: Szerepek tisztánlátása
Értékek, misszió, vízió vizsgálata a közösségfejlesztésben
TE: Önismeret
Közösségfejlettségéhez igazodó intézkedések
TE Szerepek tisztánlátása
Fenntarthatóság, rendszerszemlélet
TE: Rendszerben való gondolkodás alkalmazása
Társadalmi erőforrások, cselekvő állampolgáriság
TE: Megérti a társadalmi erőforrás fontosságát, tisztában van a fejlesztési lépésekkel
Közösségfejlesztés menete I.
TE: A közösségfejlesztés lépéseinek megismerése
Közösségfejlesztés menete II.
TE: A közösségfejlesztés lépéseinek megismerése
Közösség, lokalitás, kommunikáció
TE: Az aktív hallgatás és kérdezés elsajátítása
Együttműködést segítő, aktivizáló módszerek
TE: Az aktivizáló eszközök elsajátítása
Esettanulmányok a közösségfejlesztésben rejlő lehetőségek bemutatására
TE: Megvalósult közösségfejlesztések megismerése esettanulmányok segítségével
Esettanulmányok a közösségfejlesztésben rejlő lehetőségek bemutatására
TE: Megvalósult közösségfejlesztések megismerése esettanulmányok segítségével
Összefoglalás
TE: A félév során elhangzott előadások szintetizálása.

*TE tanulási eredmények

Tantárgy neve:	Magyarul:	Szaknyelv	Kód:	GT_MVILNY1-17
	Angolul:	Technical Language		

Intézet:	Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Központ
----------	---

Előfeltételek:	B1 szintű angol nyelvtudás	Kód:	
----------------	----------------------------	------	--

		Heti órák		Követelmény	Kredit	Az oktatás nyelve:
		Előadás(ok)	Szeminárium(ok)			
nappali				gyakorlati jegy	1	Angol Német
levelezős	X	félév	félév			

Felelős oktató	Név:	Dr. Hajdu Zita	beosztás	Egyetemi adjunktus
Oktató	Név:		beosztás	

Kurzus céljai:

A hallgatók ismereteket és gyakorlatot szereznek a munka világával kapcsolatos legújabb kutatások mögött álló fogalmak, elméletek és tények angol nyelven történő kifejezésére a saját szakterületükön, valamint ennek a munkaerőpiacra gyakorolt következményeire vonatkozóan.

Kompetenciák:

A hallgatók megtanulják megvitatni a szakterületükhöz tartozó témákat. Az olvasási készségük fejlesztése mellett a beszélgetéseken és prezentációkon keresztül a beszédkészségüket is kompetensebbnek fogják érezni. Az órákon zajló szóbeli kommunikáció megértése, valamint az abban való aktív részvétel. A kommunikáció elemeinek elsajátítása. A gazdaság és az emberi kommunikáció összefüggéseinek megértése. Az alapvető retorikai és tárgyalástechnikai módszerek megismerése, és ezek begyakorlása üzleti/szakmai szituációkkal, angol nyelven.

A tanfolyam tartalma, témák:

A kurzus témája a hallgatók szakterületének aktuális trendjei és kérdései lesznek.

Tanulási módszerek:

Csapatmunka, prezentációk, interakció a társakkal és az oktatóval.

Értékelés

Az értékelés az órai megbeszéléseken való aktív részvételen, az írásbeli feladatokon, valamint az egyéni és csoportos hallgatói prezentációkon alapul.

Kötelező irodalom (angol nyelv):

A kurzus oktatója által rendelkezésre bocsátott válogatott cikkek.

Ajánlott

1. COOPMANN, S. J. & LULL, J. (2015): Public Speaking: The Evolving Art, 3rd Edition. Boston, MA. ISBN-10: 1285432827, 416 old.
2. HOSTETLER, M. & KAHL, M. (2012): Advanced Public Speaking: A Leader's Guide. Routledge: N.Y. ISBN-10: 0205740014, 240 old.
3. WIWCZAROSKI, T.B. (2007): Writing and Professional Communication. Debrecen, 97 old.
4. ZAREFSKY, D. (2011). Public speaking: strategies for success. Boston, Allyn & Bacon. ISBN-13: 978-0205857265, 528 old.
5. David GRANT, Jane HUDSON and John HUGHES (2017): Business Result Upper-intermediate, Second edition, Oxford University Press

Kötelező irodalom (német nyelv) :

1. Andreea Farmache, Regine Grosser et al. : DaF im Unternehmen A1 ISBN: 978-3-12-676440-7
2. Regine Grosser, Claudia Hanke et al.: DaF im Unternehmen A2 ISBN: 978-3-12-676445-2
3. Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, et al: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

Ajánlott irodalom (német nyelv):

Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1

Tanmenet

	Témák
1-5. óra	<p>Orientáció; Prezentációk technikája és nyelvezet - Az előadás logikai felépítése, figyelemfelkeltés, egy célcsoport hatékony megközelítése és az ezekhez szükséges nyelvi eszközök, formák, szókincs a célnyelvben</p> <p>TE: Kurzuscélok kitűzése és a követelmények megismerése. Megérteni, hogyan lehet hatékonyan elérni a közönséget célnyelven egy speciális témában.</p>
6-10. óra	<p>Workshop-tréning</p> <p>TE: A tanulók interaktív módon begyakorolják az általuk választott üzleti területen a hatékony szakmai prezentációk elkészítésének és megtartásának eszközeit és módszereit célnyelven.</p>